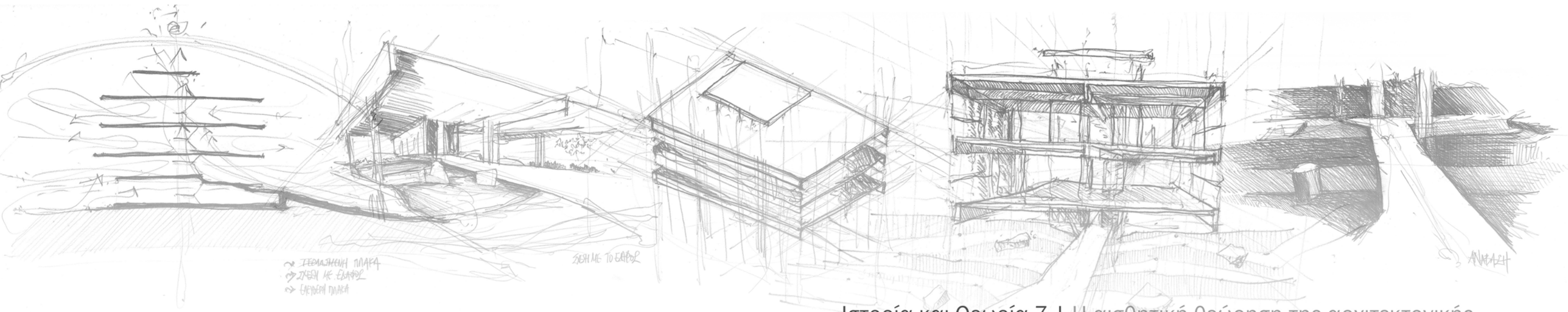

Ιστορία και Θεωρία 7 | Η αισθητική θεώρηση της αρχιτεκτονικής

Τάκης Χ. Ζενέτος

διδάσκων: Π. Τουρνικιώτης , φοιτητές: Γκολιομύτη Αναστασία, Κούτρος Θεόδωρος, Συμιακάκης Εμμανουήλ Νικόλαος , ακ. έτος: 2013-14

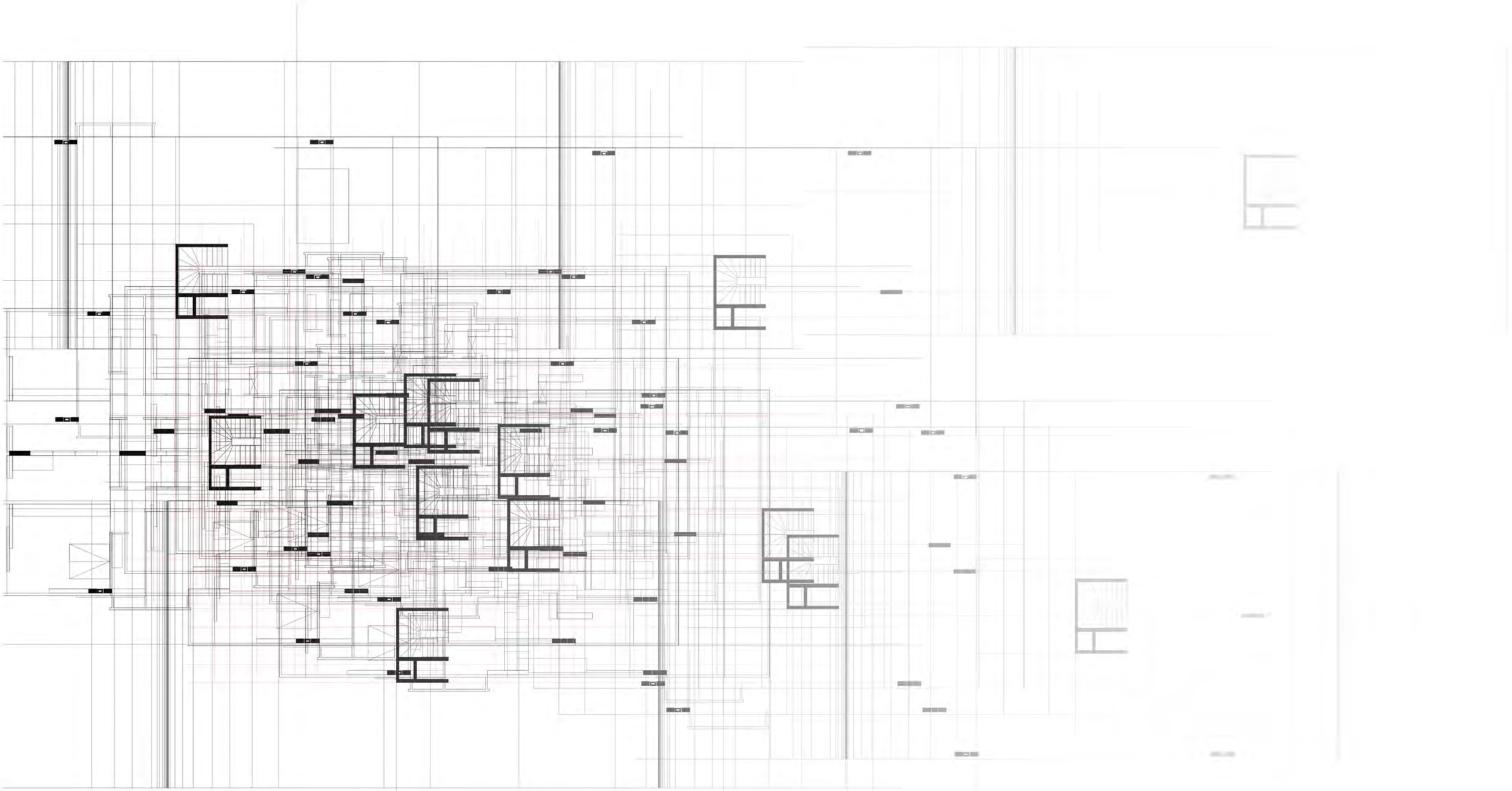

Το κτίριο ως υλική οντότητα έρχεται να καλύψει την πρωταρχική ανάγκη του ανθρώπου να κατοικήσει μόνιμα σε έναν τόπο. Να εγκαταστήσει και να εγκατασταθεί. Να οριστεί απέναντι στο χάος μέσω μία δομής που θα τον προστατεύει από το ξένο και το ανεπιθύμητο. Μεταχειριζόμενος τα στοιχεία της φύσης, τα επεξεργάζεται προκειμένου να καλύψει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο αυτή του την ανάγκη. Διαμέσου της εμπειρικής κατανόησης και της συστηματοποίησης της γνώσης μετεξελίχθηκε σταδιακά σε ποιητική τέχνη και εφαρμοσμένη επιστήμη που ασκείται τις περισσότερες φορές από τους 'ειδικούς'. Αυτούς τους ανθρώπους ,που ως κοινωνικά όντα καλούνται να διαδραματίσουν το ρόλο αυτό σε ένα κοινωνικό σύνολο που ο καθένας προσφέρει ό,τι έχει ή ό,τι επιλέξει να αποκτήσει για να το επιστρέψει. Αυτούς που συχνά πιστεύουν πως ξέρουν καλύτερα τις ανάγκες του ανθρώπου ,ως τέτοιοι, αφού γνωρίζουν αρχετυπικές λογικές και πρακτικές που η ιστορία απέδειξε την αντοχή τους μέχρι σήμερα. Αυτοί που και εμείς οι ίδιοι πασχίζουμε να γίνουμε. Φυσικά, ο λόγος γίνεται για τους αρχιτέκτονες.

Ο αρχιτέκτων, ως ο επιστήμων και ποιητής έρχεται ως δίαυλος επικοινωνίας στον πομπό και στο δέκτη, που αποτελούν το αυτό πρόσωπο. Τον κάτοικο, τον άνθρωπο-χρήστη, εκείνον που ζητά ένα χωρικό αντικείμενο (;) το οποίο εκτείνεται στις τρεις διαστάσεις και έρχεται να καλύψει όσο το δυνατόν τις θεατές και αθέατες, γνωστές ή άγνωστες, εκφραζόμενες ή μη ανάγκες του. Και εκεί αρχίζει ο διάλογος, η διαπλοκή του γενικού και αφηρημένου, των απόλυτων αρχών της επιστήμης, της ιστορίας, της κοινωνίας και της εμπειρίας καθώς και του προσωπικού που αφορά τον συγκεκριμένο πελάτη- κάτοικο- χρήστη με τον αρχιτέκτονα ο οποίος διαθέτει μία προσωπική και μοναδική ποιητική γλώσσα. Στη διαδικασία αυτή εμπλέκονται επομένως φυσικά πρόσωπα ή ιδέες που αποκτούν ουσιώδη υπόσταση για το αρχιτεκτονικό έργο.

Οι ισμοί των διαφόρων εποχών αλλάζουν οριστικά τον εκάστοτε τρόπο θέασης του κόσμου και συμπυκνώνουν τη μαζική ανάγκη για αλλαγή, για ένα αναγκαστικό βήμα. Επαναπροσδιορίζουν τα μέσα. Η αλλαγή προκύπτει από μετασχηματισμούς στην ιστορική χρονογραμμή, που πάντα εμείς περπατάμε πάνω της, συνεχίζοντας, σα μια άλλη σκυταλοδρομία, που προσδιορίζεται από δύο κρίσιμα σημεία, της γέννησης και του θανάτου και άρα του ενδιάμεσου χρόνου. Ο χρόνος ρέει και εμείς στεκόμαστε σε ένα ελάχιστο τμήμα αυτού.

Η αρχιτεκτονική δημιουργία και τα εμπλεκόμενα πρόσωπα που τη δημιουργούν και την προσδιορίζουν τοποθετούνται στο χώρο και στο χρόνο. Εξετάζοντας κανείς αυτή τη διαδικασία, ως παρατηρητής από ένα άλλο παράθυρο της ιστορίας καταλαβαίνει ότι η αντίστροφη διαδικασία προς το θάνατο ξεκινά πάντα από την ίδια τη γέννηση. Ποιά όμως είναι η στιγμή εκείνη της γέννησης ενός αρχιτεκτονικού έργου; Και τί σημασία έχει η στιγμη αυτή στη βάση των υπαρχουσών συνθηκών για τη μορφή που θα αποκτήσει αυτή; Μπορεί άραγε κανείς να αναλύσει και κατακερματίζοντας την να βγάλει ασφαλή συμπεράσματα; ‘Η μήπως αποτελεί μία μάταιη διαδικασία ορισμού του χάους, του κόσμου, και των ανθρώπων και κατ’ επέκταση των δημιουργιών του , τόσο απροσέγγιστη ώστε οι προκείμενες αν και οδηγούν σε λογικό συμπέρασμα, αυτό να μην είναι τελικά αληθές;

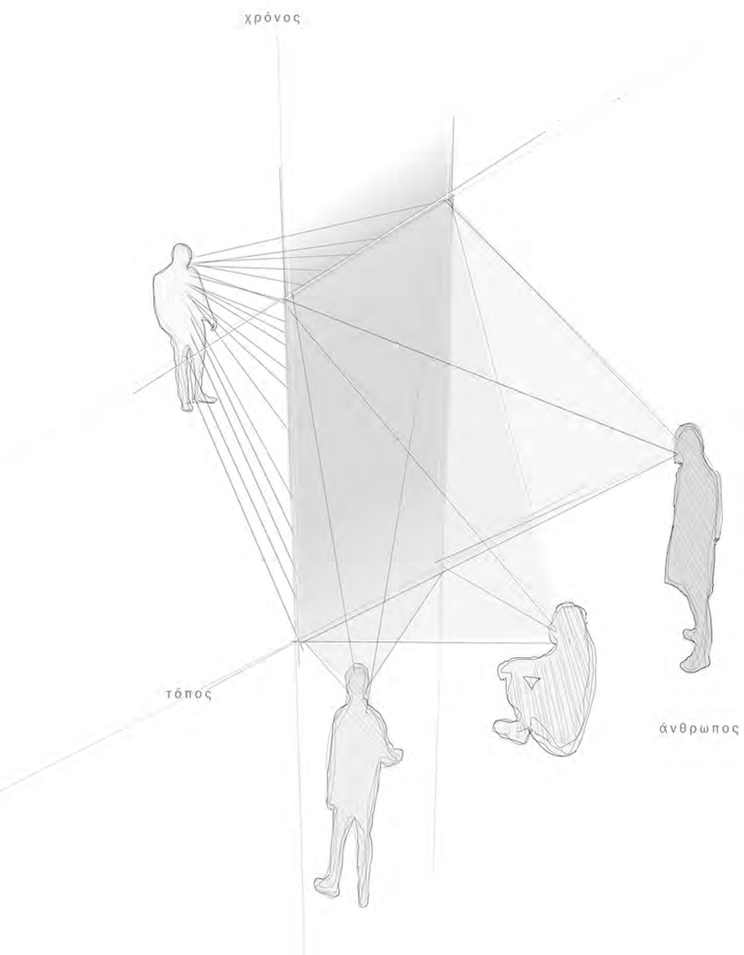

Με τέτοιες σκέψεις κατά νου, ξεκίνησε η προσέγγιση του κτιρίου που βρισκόταν ακόμα εκεί το Σάββατο της 18ης Ιανουαρίου 2014, στην οδό Ναρκίσσου 41, στο Ψυχικό , έργο του αρχιτέκτονα Τάκη Ζενέτου (1926 - 1977) από εμάς: τρεις φοιτητές αρχιτεκτονικής του τέταρτου έτους στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, τους: Αναστασία Γκολιομύτη(1992), Θεόδωρο Κούτρο(1991) και Εμμανουήλ Νικόλαο Συμιακάκη(1992), στο πλαίσιο των ειδικών θεμάτων ιστορίας 7ου εξαμήνου με τίτλο 'Εμβαθύνσεις'.

Τρια φυσικά πρόσωπα, τρεις παρατηρητές καλούνται να ερμηνεύσουν ένα κτίριο. Το κτίριο, με χρονολογία γέννησης προγενέστερη από τη δική μας, αφηγείται τη δική του ιστορία και όλα τα βιώματα του: μας γνωρίζει το δημιουργό του, ο οποίος μας αποκαλύπτεται και αυτός, κρυμμένος πίσω από αυτό. Μας αποκαλύπτει ακόμη μερικά από τα σημάδια των συναναστροφών του στη διάρκεια της μέχρι τώρα ζωής του. Η ματιά μας είναι μια ακόμη συναναστροφή. Οι μορφωποιητικοί παράγοντες του περιβάλλοντος, του επιβάλλουν μία νέα προσωπικότητα, έναν άλλο εαυτό, λιγότερο ή περισσότερο διαφορετικό από αυτόν που ο δημιουργός επέλεξε για το ίδιο. Εκείνοι ,είτε παίρνουν το όνομα άνθρωπος- χρήστης, είτε κοινωνία, είτε πολεοδομικός κανονισμός, είτε χρόνος ,ασκούν σε κάθε περίπτωση επίδραση και μετασχηματισμό.

Ως παρατηρητές, επομένως, είναι αδύνατο να προσεγγίσουμε το κτίριο στο πλήρες όραμα του, διότι αυτό άρχισε ήδη να γκρεμίζεται από την αρχή της δημιουργίας του. Από τη στιγμή που άρχισε να υπάρχει, οριζόμενο. Οριζόμενο το κτίριο, ξεκίνησε την πορεία της ζωής του, τη στιγμή συνάντησης του πελάτη και του αρχιτέκτονα. Ο πελάτης άγνωστος σε εμάς, έθεσε την ανάγκη και ο αρχιτέκτονας, στην περίπτωσή μας, ο Τάκης Ζενέτος προσπάθησε να την καλύψει, ερμηνεύοντας την στο πλαίσιο αξιών που ο ίδιος είχε θέσει για την αρχιτεκτονική του. Ο σχεδιασμός, ακολούθησε την υλική πραγματοποίηση του έργου και τη μετασκευή του στη συνέχεια από τους ανθρώπους που το κατοικούν για να οδηγηθούμε στη σημερινή εικόνα, που τα μάτια μας είδαν εκείνο το πρωί.

Το κτίριο, έχοντας υλική υπόσταση, θα συνεχίσει να υπάρχει και μετά τους ανθρώπους, όντας υλικό, κάτω από τη χρονική μεταβολή. Μόνο που τότε, κάτοικός του θα γίνει η ίδια η φύση, η οποία και θα προσπαθήσει να το κάνει ξανά κτήμα της. Πρόκειται για μια μετασχηματιστική διαδικασία που θα το μετατρέψει σε ερείπιο. Και ο ρυθμός μεταβολής θα είναι τότε μεγαλύτερος, λόγω αυτής ακριβώς της διαδικασίας μετασχηματισμού. Ο άνθρωπος, πασχίζοντας να διατηρήσει ό,τι περισσότερο μπορεί, προσθέτωντας και συντηρώντας , οδηγεί σε μία παραμόρφωση των πραγμάτων, και στην περίπτωση μας του κτιρίου, η οποία συνοδεύει τον διαρκή μετασχηματισμό, λόγω των φυσικών φαινομένων που διαρκώς υπάρχουν εκεί για να του θυμίζουν το φθαρτό της ίδιας του της υπόστασης. Ο μετασχηματισμός παίρνει διαφορετικές μορφές και εκφράζεται με αντιτιθέμενες καταστάσεις, φυσικές ή τεχνητές και σχεδιασμένες.

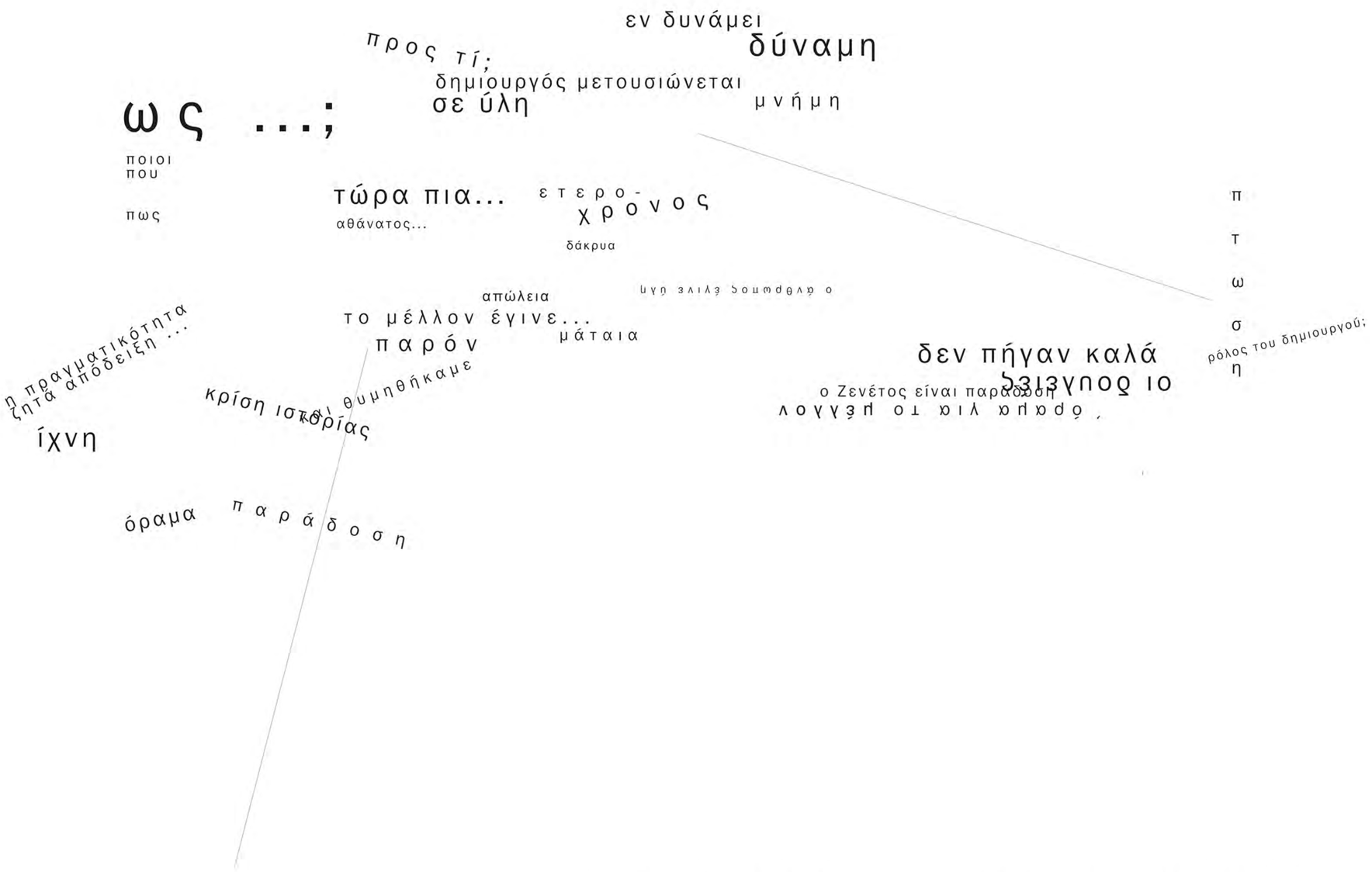

Στην προσπάθεια να εμβαθύνουμε στη γνώση του τί είναι το κτίριο και ο αρχιτέκτονας που έχουμε απέναντί μας, προσπαθούμε να γνωρίσουμε όσο το δυνατόν καλύτερα τις συνθήκες που το/ τον διαμόρφωσαν. Οι προσεγγίσεις στην εργασία αυτή έγιναν με ποικίλες, ορθόδοξες ή μη προσεγγίσεις: εξέταση του αρχιτέκτονα, εύρεση ιστορικών γεγονότων, καταγραφών και μαρτυριών, επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις των παραγόντων που εμπλέκονται στην εξέταση του συγκεκριμένου κτιρίου. Γνωρίζοντας καλύτερα ο καθένας τον ίδιο του τον εαυτό και ο ένας τον άλλο ως μέλη μιας ομάδας, προσπαθήσαμε να αξιοποιήσουμε ποικίλα και πολυδιάστατα εργαλεία. Εμπλεκόμενα όλα αυτά τα μέσα, οδηγούν σε διαφορετικές προσεγγίσεις, που οδηγούν σε αντίστοιχα συμπεράσματα, λιγότερο ή περισσότερο ασφαλή τα οποία και συγκροτούν το σύνολο της εργασίας.

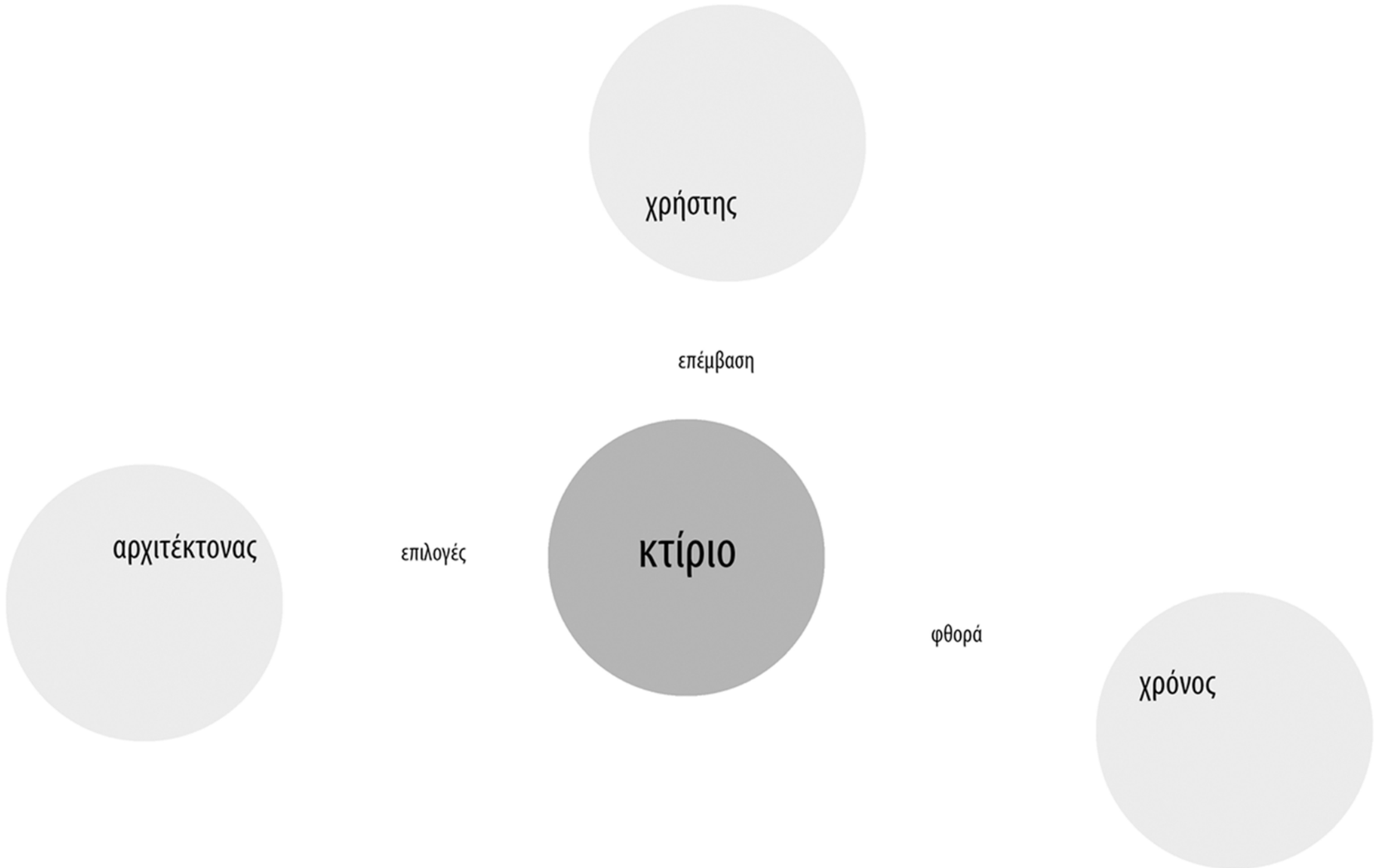
χρήστης
επέμβαση
αρχιτέκτονας
επιλογές
κτίριο
φθορά
χρόνος

1926
1973
1977
1992
2014
χρήστης
αρχιτέκτονας
κτίριο
χρόνος

Τα γνωρίσματα του έργου και οι αρχιτεκτονικές εμμονές

"Δεν εμμένει στην αρχιτεκτονική της μιας χρήσης αλλά προτείνει μια αρχιτεκτονική με τη μοντέρνα άποψη του χώρου μέσα στον οποίο εντάσσονται έλλογα οι νέες τεχνολογίες... Η κατοικία δεν είναι καταναλωτικό αγαθό αλλά αγαθό χρήσης... Υπόσχεται προσαρμογή της κατοικίας στις απαιτήσεις του χρήστη χωρίς ποτέ αυτή η προσδοκία να πραγματοποιηθεί συνολικά, βοήθησε στον επαναπροσδιορισμό της σχέσης βιομηχανίας και αρχιτεκτονικής προς τη σημερινή κατεύθυνση της "μαζικής παραγωγής κατά παραγγελία" δομικών στοιχείων με χρήση ψηφιακών τεχνολογιών." | "Ο Ζενέτος προχωρά παρακάμπτοντας την αρχιτεκτονική που καταναλώνουμε και πετάμε, προς την κατεύθυνση μιας ουμανιστικής θεώρησης των τεχνολογιών της πληροφορίας."

Τεχνολογια
Η τεχνολογία για τον άνθρωπο; Η αρχιτεκτονική για τον άνθρωπο; Ή μήπως η ταύτιση μηχανής και ανθρώπου σε διάφορες αναλογίες; Η αρχιτεκτονική διαμορφώνει μέλλον. Αυτό που μπορούμε να υλοποιήσουμε τώρα σε σχέση με αυτό που θα μπορούσαμε να επιτύχουμε αν εφαρμόζαμε τα τελευταία τεχνολογικά επιτεύγματα. Η αντίφαση και το αδιέξοδο της σημερινής κοινωνίας. Μαζική βιομηχανική παραγωγή στοιχείων κατοικίας.

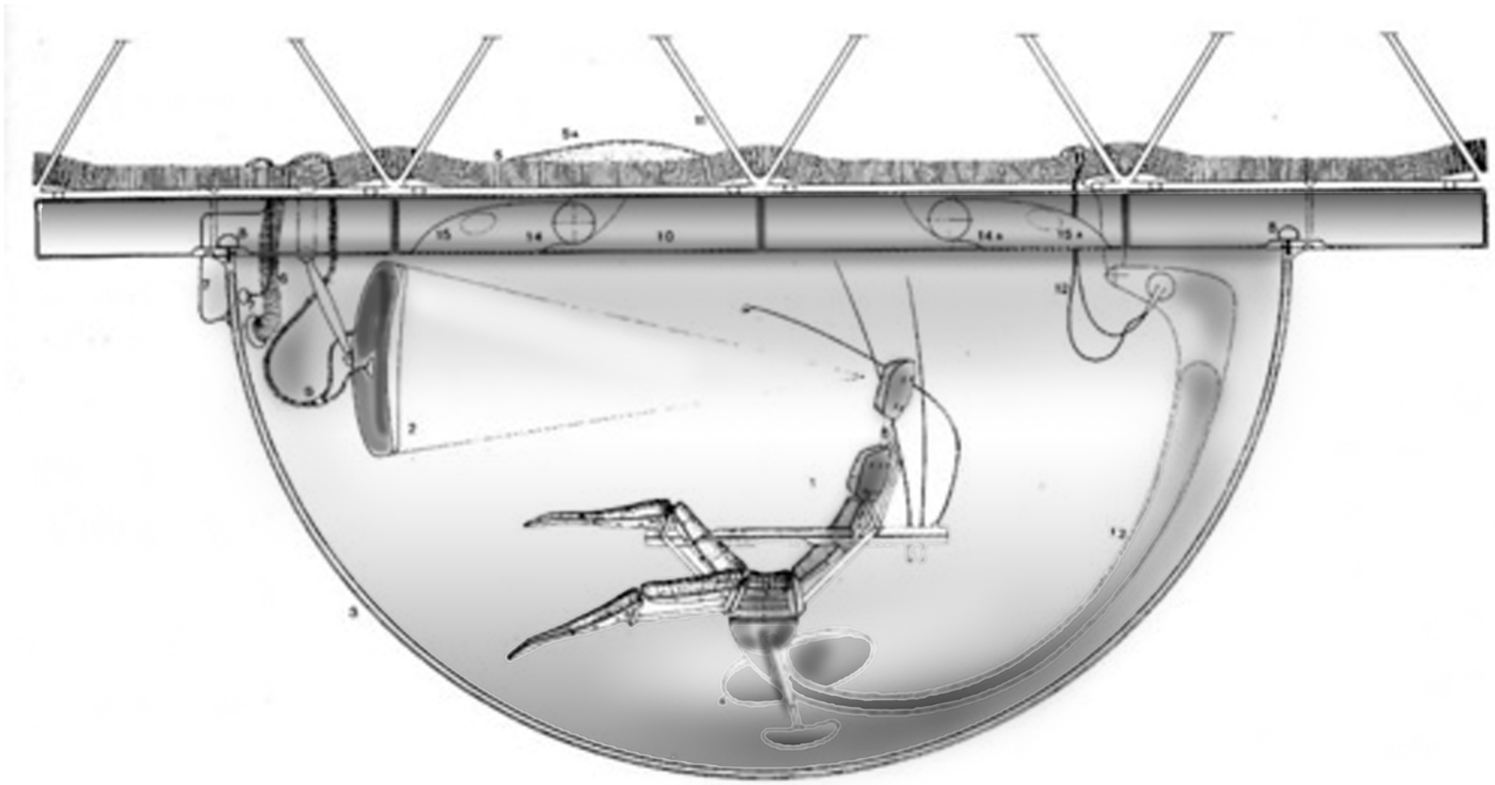

Μεταβλητότητα
Εφαρμογή συστημάτων εξίσου ρευστών με τις ανάγκες μας που ολοένα αλλάζουν. Αρχιτεκτονική χωρίς ολοκλήρωση. Κτίρια ποτέ "τελειωμένα" και "κλειστά". Μια διαδικασία που εξελίσσεται στον χρόνο. Ένα αρχιτεκτονικό πρόβλημα θα μπορούσε να απαντηθεί πολύ διαφορετικά στο μέλλον.

Όρια
Κλίμακα χωρίς όρια, ρευστότητα, εθισμός. "Τα όρια που θέσαμε χθες, ξεπεράστηκαν, και τα όρια που θέτουμε σήμερα, είναι πάλι κινητά, παρ'όλη την ανθρώπινη σταθερά." Χωρίς όρια επέκταση - χωρίς τέλος επανάληψη όμοιων στοιχείων που συγκροτούν ένα ουδέτερο τεχνολογικό υπόβαθρο. Επιδέξιος χειρισμός ανάλογα με τις επιθυμίες μας. Βιομηχανοποίηση - ευελιξία - εμμονή. Η φύση να ελευθερωθεί και να ξαναβρεί την αρχέγονη μορφή της.

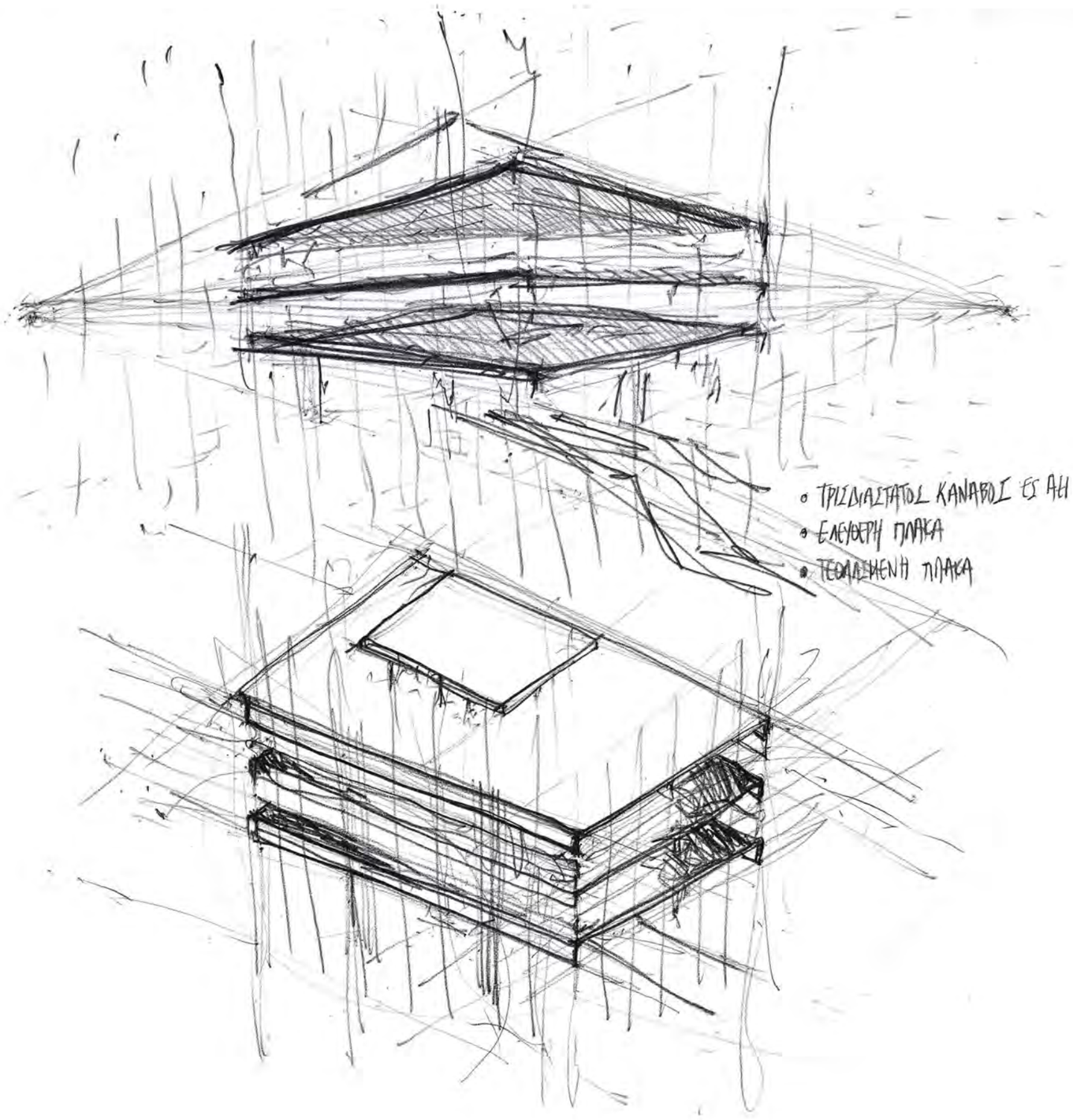

Το μεταβαλλόμενο κτήριο και η αμφισβήτηση των ορίων

"Πάντα με απασχολούσε το πρόβλημα πώς να σπάσω τον κύβο - κουτί."

Ο Ζενέτος αφορμάται από τη μεσογειακή αρχιτεκτονική παράδοση και οραματίζεται την ενοποίηση των χώρων με τη φύση. Ακόμα και μέσα στο κτήριο του αποζητά να δημιουργεί λανθάνοντα - μεταβαλλόμενα όρια μεταξύ των δημοσίων και των ιδιωτικών χώρων. Αντιλλαμβάνεται τους κάθε μορφής "ορισμούς-περιορισμούς" ως αναγκαία κακά της παρούσας κοινωνίας, τα οποία δυνητικά θα αντιμετωπισθούν με τη βοήθεια των μέσων τεχνολογίας.

"Ο αρχιτέκτονας απορρίπτει τον στέρεο τοίχο από πέτρα, απορρίπτει τη στατική μορφή του υαλοπετάσματος, απορρίπτει το πανταχού παρόν μπαλκόνι. Το αποτέλεσμα είναι ένα κτήριο που ποτέ δεν είναι το ίδιο: η σκακιέρα της όψης αλλάζει συνέχεια σε δυναμικά σχήματα από σκιά και φως.... Η όψη δεν είναι πλέον ένα μόνιμο και τελειωμένο έργο." -Ορέστης Δουμάνης για την πολυκατοικία Αμαλίας και Δαιδάλου

Η διάλυση του κύβου σε ένα τρισδιάστατο πλέγμα χωρίς όρια και χωρίς τέλος - το πεδίο ορισμού για το "παιχνίδι" του αρχιτέκτονα . Ο αρχιτέκτονας θέτει έναν βασικό κανόνα που θα του δώσει στη συνέχεια τα εργαλεία για να φτιάξει τη μεταβολή. Πλαίσια χωρικά για να ολισθήσουν τα όρια και στη συνέχεια να χαθούν. Ορισμοί κενών που θα πληρωθούν με προκατασκευασμένα στοιχεία και τελικά θα φτιάξουν τον χώρο. Ο χώρος από το κενό. Ο χώρος που τελικά γίνεται κενός. Ο χρήστης γεμίζει με τις ανάγκες του τα στοιχεία του κανάβου. Απόλυτη ισοσταθμία εσωτερικού και εξωτερικού δαπέδου - επιτρέπει τη σύνδεση της αφηρημένης έννοιας του τρισδιάστατου κανάβου σε ένα ενιαίο όλο. Ο τοίχος έχει δύο διαστάσεις: ενοποιημένος και διασπασμένος - στοιχείο της διάλυσης του κύβου.

Η αρχέγονη ουσία του εδάφους και ο αρχιτεκτονικός μετασχηματισμός - Η τεθλασμένη πλάκα

"Υπάρχει δυνατότητα μιας μορφολογήσεως του φυσικού περιβάλλοντος, μιας γλυπτικής του εδάφους που κατασκευάζεται όπως και το αρχιτεκτόνημα που πρόκειται να υποδεχτεί. Με βάση την αρχή αυτή δίνεται και η δυνατότητα επεξεργασίας ενός συμπληρωματικού και ενδιάμεσου συνδετικού στοιχείου μεταξύ κατασκευής και φύσεως"

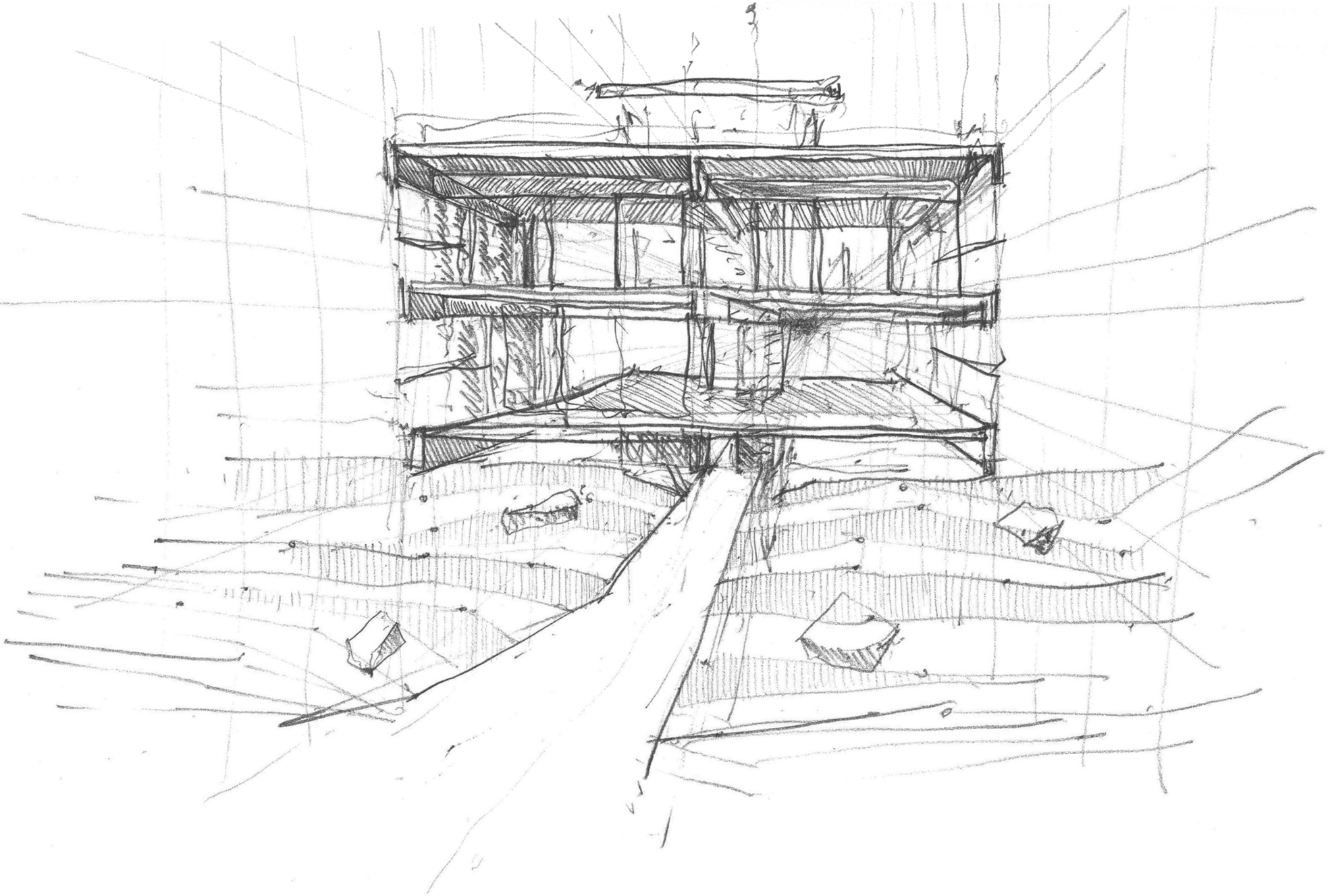

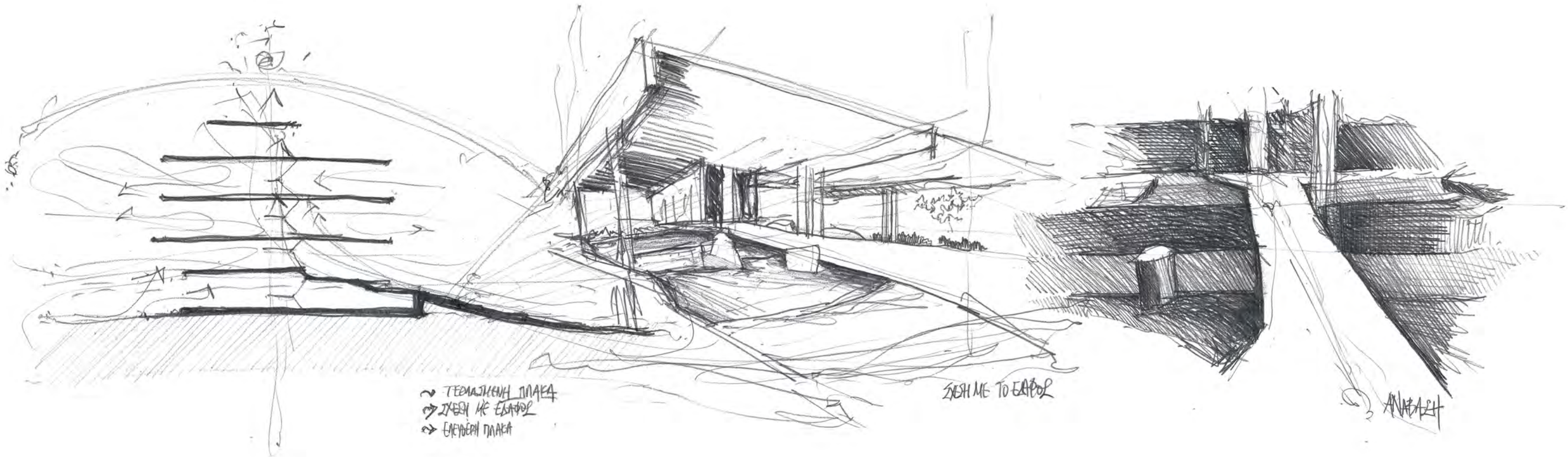
ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΔΑΦΟΣ
ΑΝΑΒΑΣΗ

Ναρκίσσου 41
Ψυχικό, Αθήνα, 15452
Ελλάδα

Ναρκίσσου 41
Ψυχικό, Αθήνα, 15452
Ελλάδα

κηπούπολη

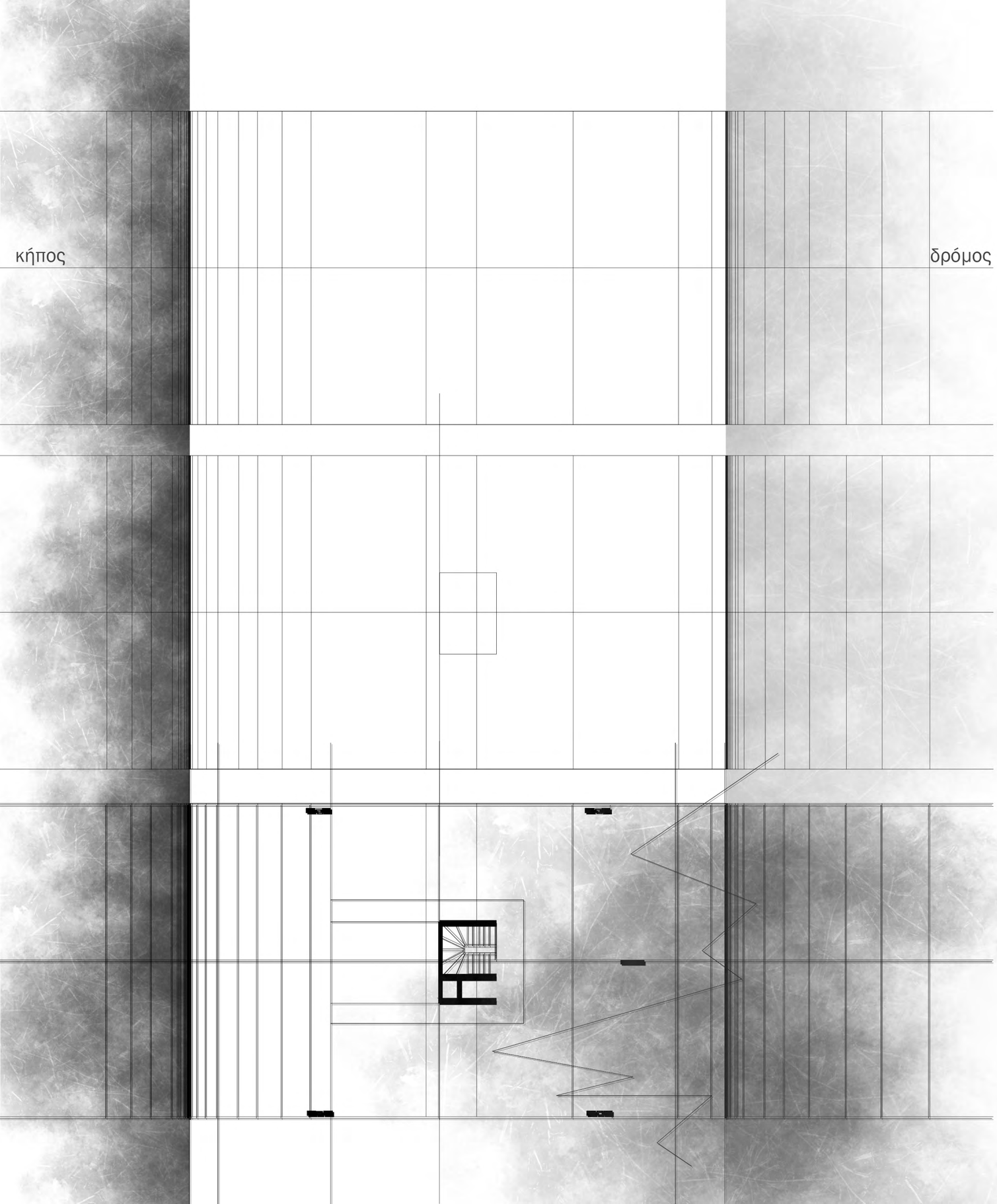

ορθογωνικό σχήμα οικοπέδου [σχέση αρχιτεκτονικού - πολεοδομικού σχεδιασμού]

κατακόρυφη επικοινωνία [κεντροβαρική τοποθέτηση κλιμακοστασίου]

ποιοτική διαβάθμιση ορίων:
δρόμος - οικόπεδο /είσοδος [δημόσιο - ιδιωτικό]
οικόπεδο- κήπος [ιδιωτικό - ιδωτικό]

ανα (σύνθεση) _

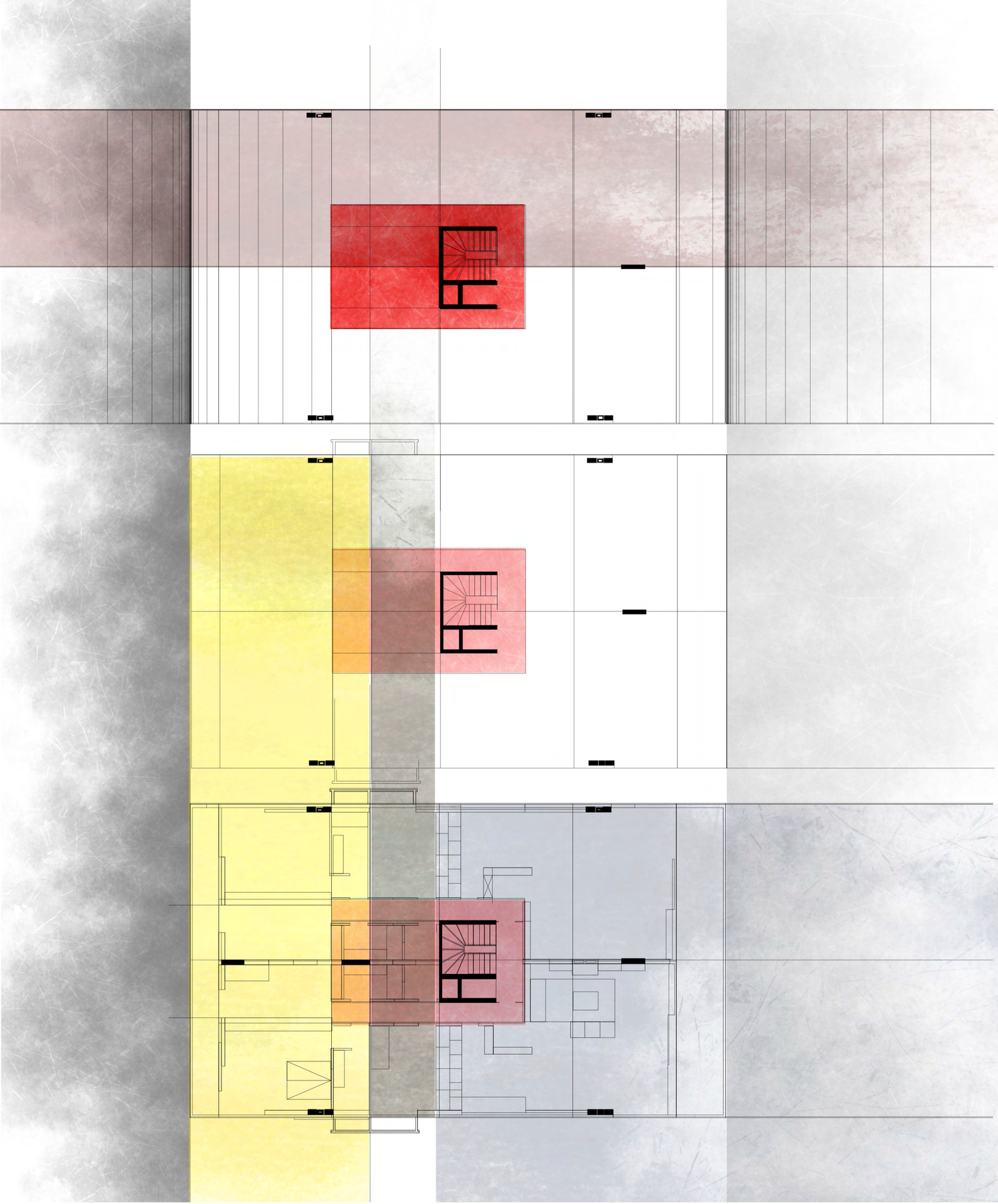

συλλογική κατοικία > τεμαχισμός
υποδιαίρεση [άξονας συμμετρίας]
σχηματισμός πυρήνα χώρων βοηθητικών λειτουργιών:
κοινόχρηστων [κλιμακοστάσιο]
ιδιωτικών [αποθήκη]

λετουργικός διαχωρισμός:
διαβάθμιση [ιδιωτικό ... δημόσιο]
[...κήπος/...υπνοδωμάτια...αποθήκη...κουζίνα...καθιστικό.../δρόμος]

ανα (σύνθεση) _

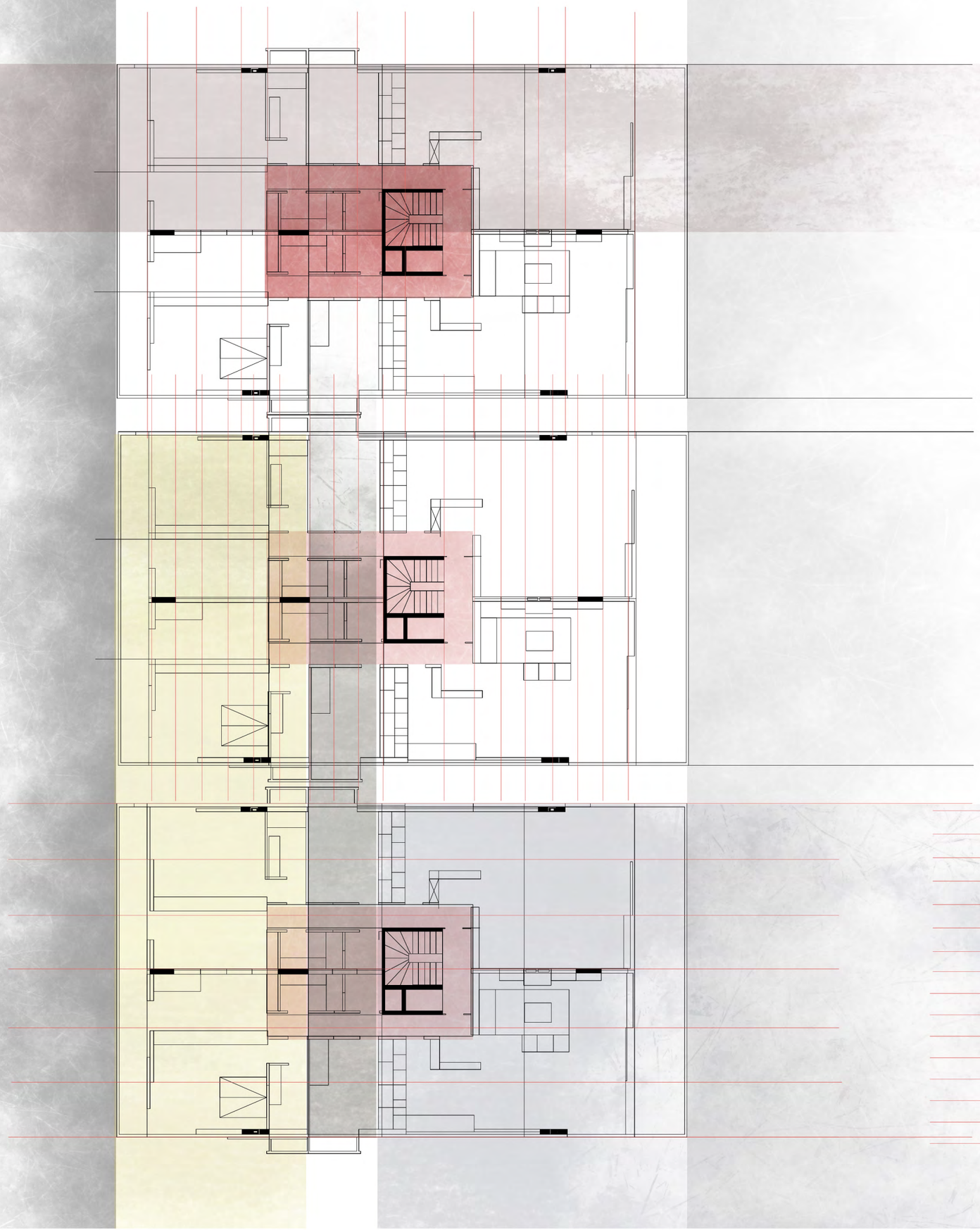

φέρων οργανισμός

τοποθέτηση κατά μήκος τριών αξόνων - ορίων
όχι πάντα σε περασιά μεταξύ τους

υποδιαιρέσεις

[εσωτερικοί διαχωρισμοί] πλήρωση με τυποποιημένα στοιχεία σταθερού μεγέθους
> κάνναβος που εγγράφεται στη δεδομένη γεωμετρία

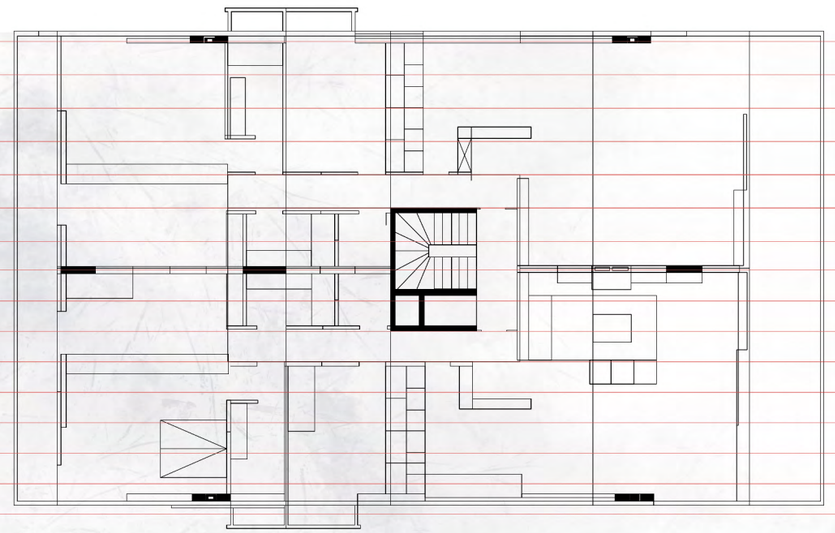

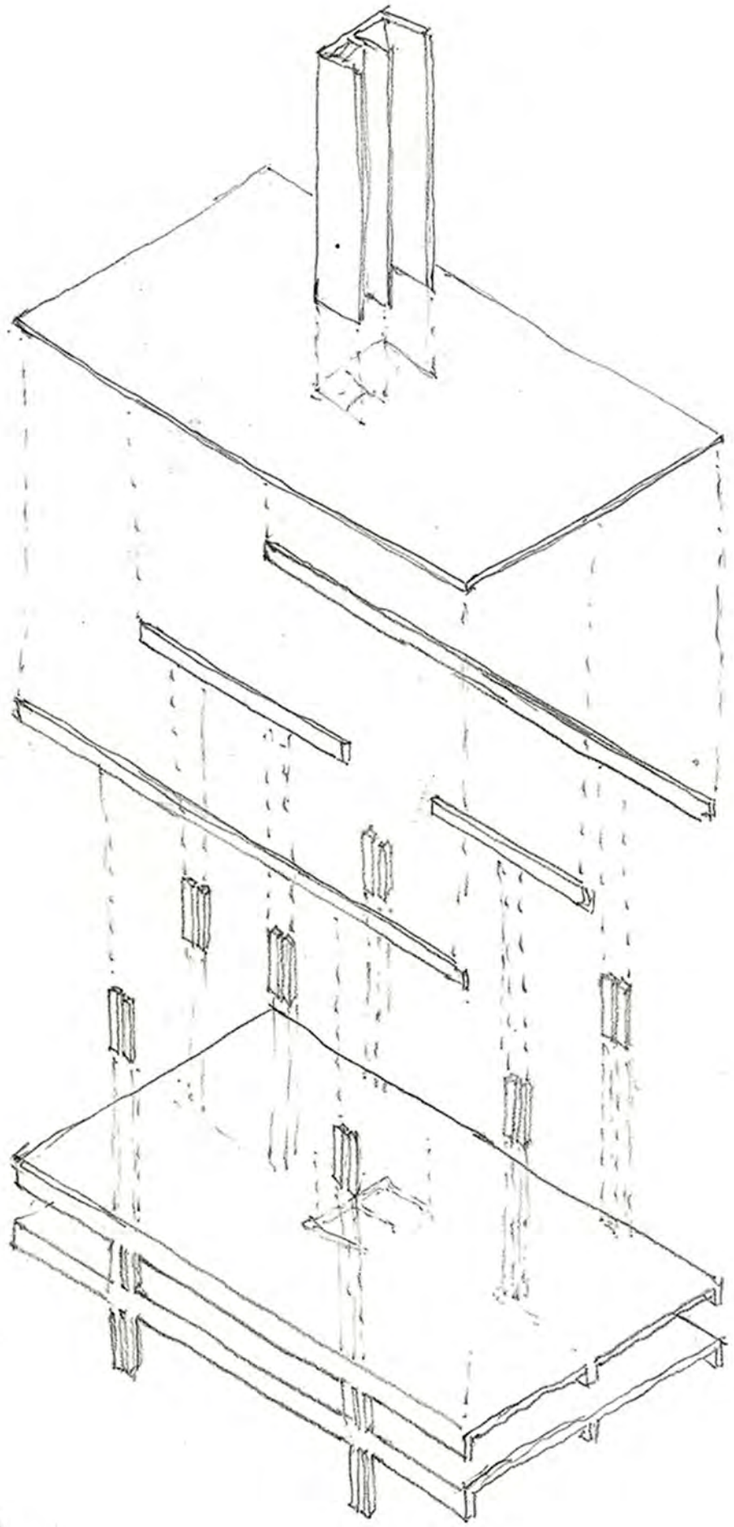

Το Κτήριο στην Ναρκίσσου 41 βασίζει την δομή του σε ένα γνωστό δομικό σύστημα. Αυτό δεν είναι άλλο από το Dom-ino του Le Corbusier (1914). Το δομικό σύστημα γίνεται το υπόβαθρο για να φιλοξενηθούν ποικιλία δραστηριοτήτων. Το κτήριο αποκολλάται από το έδαφος με την βοήθεια επτα δίδυμων υποστηλωμάτων τοποθετημένων σε τρεις παράλληλους άξονες. Με αυτούς τους τρεις άξονες ταυτίζονται τα τρεις δοκάρια που συνδέουν τα υποστυλώματα(δοκός επι στύλου). Σε αυτά τα δοκάρια στηρίζεται η πλακα που μπορεί να αναλυθεί σε δυο αμφιέρειστα στηριζόμενες κατά μήκος των μακρών πλευρών. Επιπλέον στο κέντρο του κτήριο βρίσκεται ο δομικός πυρήνας των τοιχίων του ανελκυστήρα και της σκάλας. Το σύστημα παρουσιάζει μεγάλη ακαμψία στο επίπεδο που ορίζουν τα υποστυλώματα και τα (διαμήκη) δοκάρια. Αυτό σε συνδυασμό με την απουσία (εμφανών) εγκάρσιων δοκαριών μας ωθεί να μελετήσουμε το ξυλότυπο του κτηρίου. Τα εγκάρσια δοκάρια έχουν υποκατασταθεί από επαναλαμβανόμενες ενισχυμένες ζώνες- νευρώσεις εγκιβωτισμένες στο πάχος της πλάκας (22cm). Παρόμοιας λογικής είναι οι πλάκες Zoellner η Σάντουιτς. Το κτήριο έχει υπολογιστεί βάσει του Γενικού οικοδομικού Κανονισμού του '55 και είναι σαφές ότι δεν πληρεί τους σύγχρονους αντισεισμικούς κανονισμούς. Το γεγονός αυτό έχει απασχολήσει τους κατοίκους που βιώνοντας την ευκαμψία του κτηρίου απέναντι στους σεισμούς κατέληξαν σε επιφανειακές παρεμβάσεις ενίσχυσης του φέροντος οργανισμού.

«Διάταξη ενός εύκαμπτου συστήματος προσαρμοσμένο στην σημερινή ζήτηση.» Τ. Χ. Ζενέτος

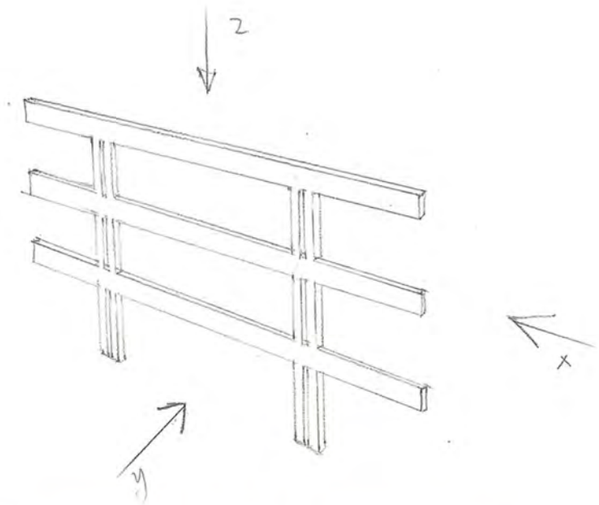

Η ακαμψία στο επίπεδο zx επιτυγχάνεται χάρη στις ψηλές δοκούς πυρήνα αλλα και χάρη στίς νευρώσεις της πλάκας κανα τον άξονα y

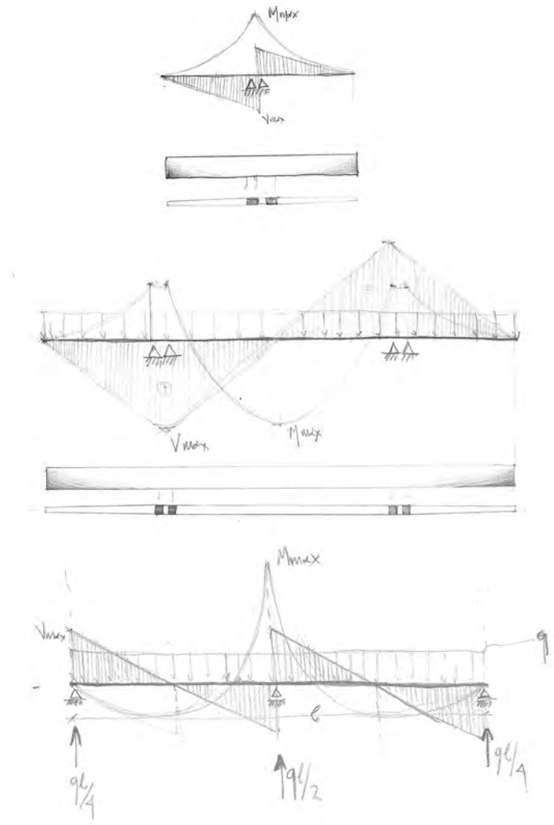

Διαγράμματα εσωτερικών εντατικών μεγεθών. Προσπαθεια κατανόησης της στατικής συμπεριφοράς του κτηριου

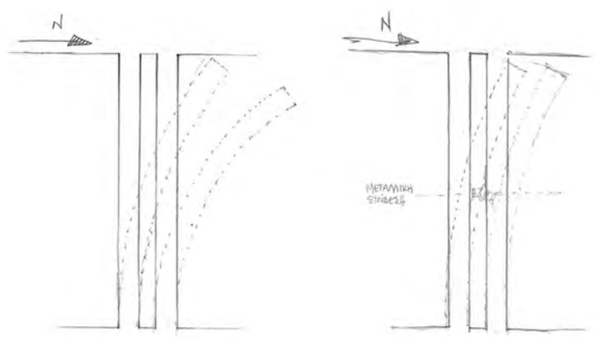

Τα αντισεισμικά τοιχία αντικαταστάθηκαν απο δίδυμα υποστυλώματα που συνδεονται στο επίκεντρο των τάσεων με μεταλλικά ελάσματα. Ετσι τα τοιχώματα αντικαταστάθηκαν απο κοιλωμικά στοιχεία

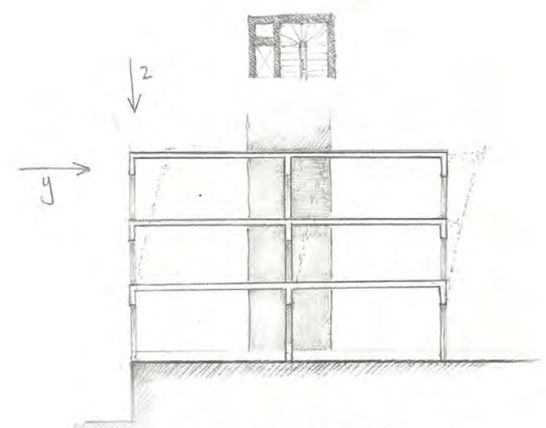

Η ακαμψία στο επίπεδο zy επιτυγχάνεται χάρη στον δομικό πυρήνα αλλα και χάρη στίς νευρώσεις της πλάκας κανα τον άξονα y

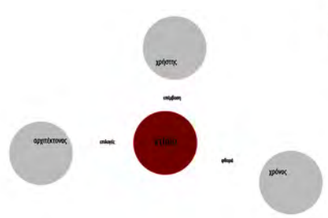

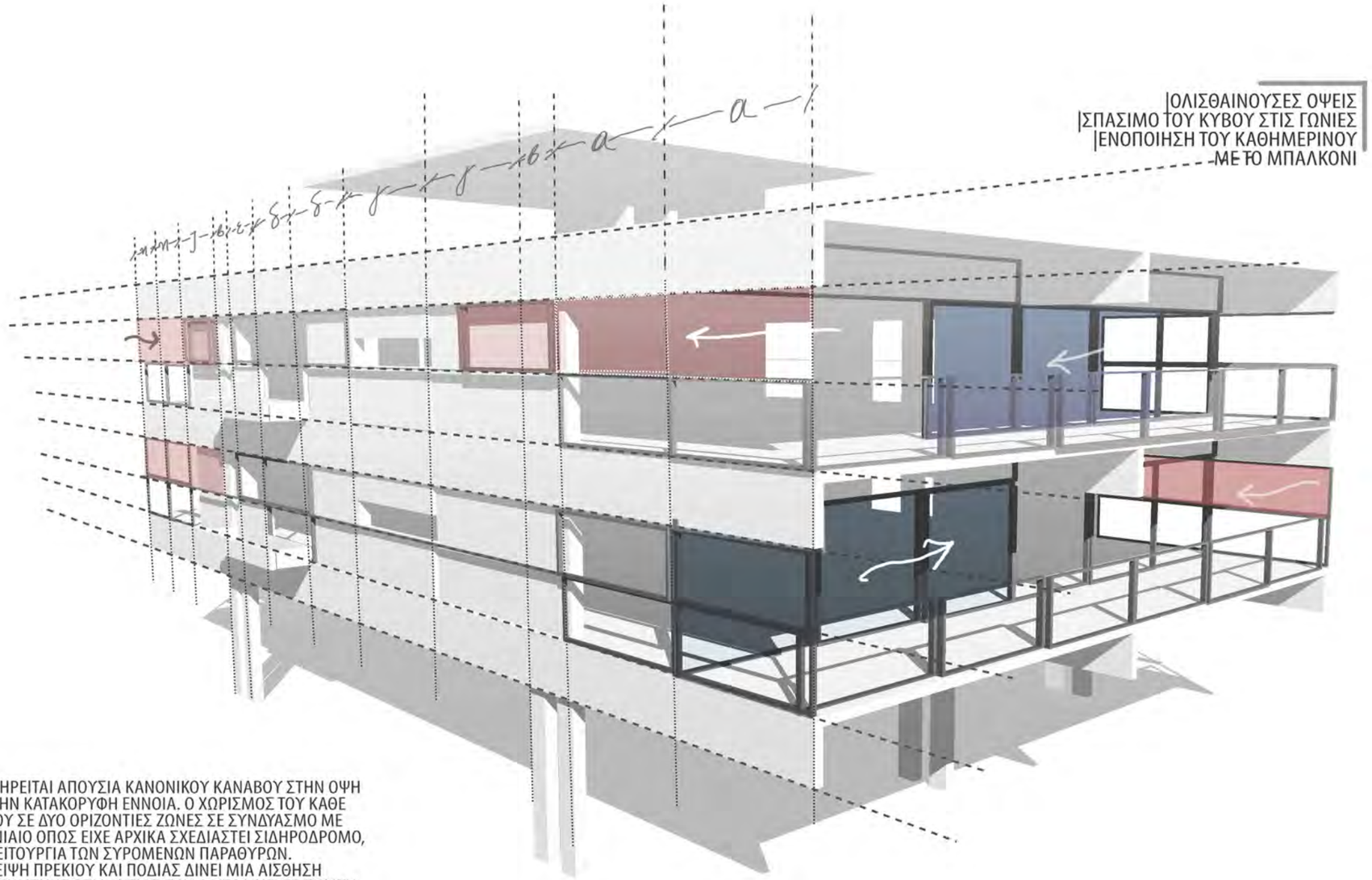

ΠΑΡΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΑΠΟΥΣΙΑ ΚΑΝΟΝΙΚΟΥ ΚΑΝΑΒΟΥ ΣΤΗΝ ΟΨΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΗ ΕΝΝΟΙΑ. Ο ΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕ ΟΡΟΦΟΥ ΣΕ ΔΥΟ ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΖΩΝΕΣ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΟΝ ΕΝΙΑΙΟ ΟΠΩΣ ΕΙΧΕ ΑΡΧΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑΣΤΕΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟ, ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΣΥΡΟΜΕΝΩΝ ΠΑΡΑΘΥΡΩΝ.
Η ΕΛΛΕΙΨΗ ΠΡΕΚΙΟΥ ΚΑΙ ΠΟΔΙΑΣ ΔΙΝΕΙ ΜΙΑ ΑΙΣΘΗΣΗ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΠΟΥ ΟΛΙΣΘΑΙΝΕΙ ΣΕ ΣΗΜΕΙΑ.
Ο ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΕ ΤΑ ΟΛΟΣΩΜΑ ΥΑΛΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΥΝ ΜΙΑ ΜΕΤΑΒΛΗΤΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΟΨΗ.

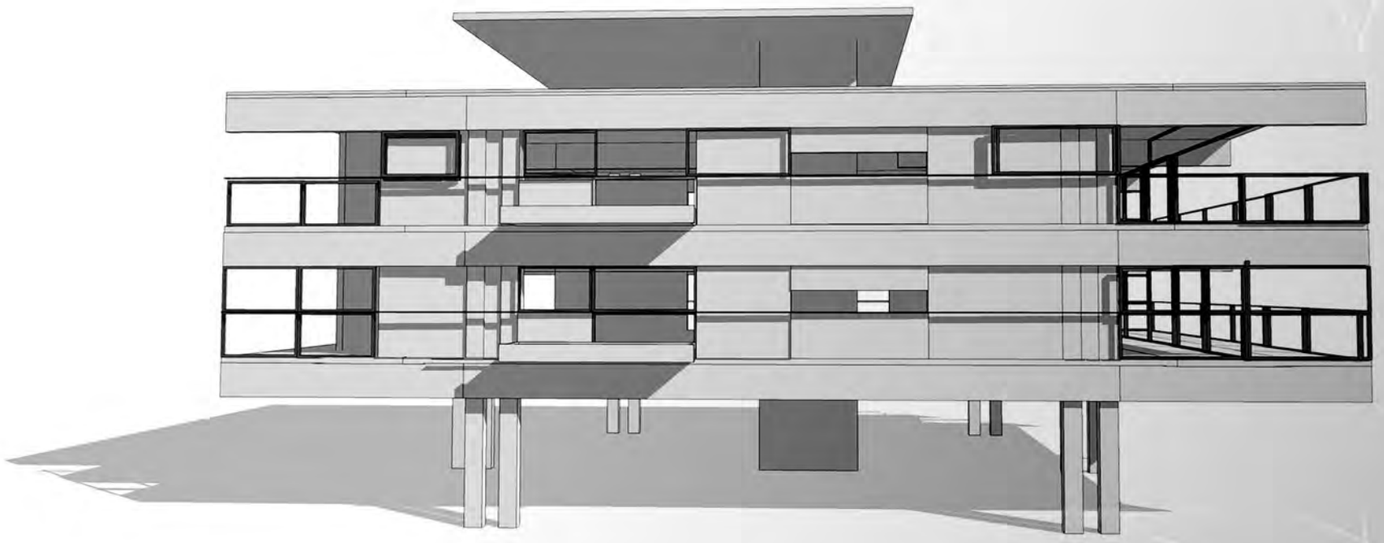

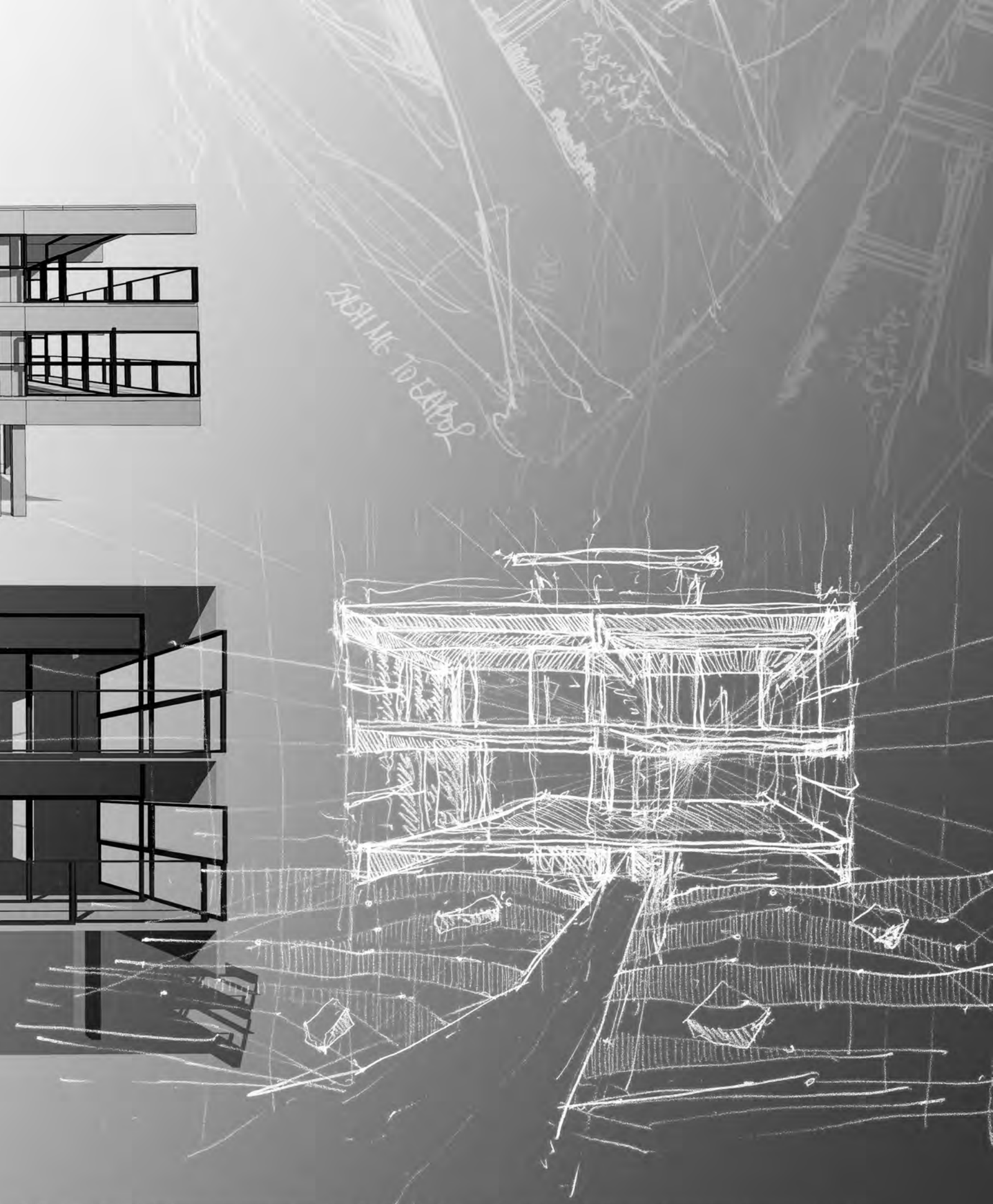

«Έργα που χαρακτηρίζονται από... την ευελιξία και τη δυνατότητα συμμετοχής του χρήστη στην διαμόρφωσή του περιβάλλοντός του...»
Ορέστης Δουμάνης

Ένα κτήριο από την στιγμή της «γέννησής» του δηλαδή της στιγμής της σύλληψής του από τον αρχιτέκτονα βιώνει συνεχείς μεταβολές. Η πρώτη έχει να κάνει με την μετάφορά της ιδέας σε ύλη η οποία περιγράφει με άλλη κωδικοποίηση το κτήριο. Στην συνέχεια η διαδικασία της κατασκευής ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες του εργοταξίου παραποιεί και αλλοιώνει τον αρχικό σχεδιασμό. Έπειτα είναι η σειρά του ένοικου να κατοικήσει και να οικειοποιηθεί τον χώρο αφήνοντας το δικό του στίγμα. Είτε πρόκειται για προσωπικό γούστο είτε για αντικατάσταση ή συντήρηση των φθαρμένων στοιχείων ο χρήστης δύναται να μεταβάλλει ποικιλοτρόπως το κτήριο φτάνοντας και στο σημείο να ανατρέψει-καταστρέψει την ταυτότητα του κτηρίου.

Αυτές λοιπόν της επεμβάσεις στο κτήριο της Οδού Ναρκίσσου καταγράφουμε και κατατάσσουμε σε κατηγορίες με σκοπό την διερεύνηση των συνθηκών που γεννούν αυτές τις αλλαγές.

Επεμβάσεις συντήρησης

_Οι επιχρωματισμοι εκρυψαν τα φυσικα χρωματα των υλικων . Επιπλέον ο διάδρομος στην πλαγια ψη αφαιρεθηκε., ενω πολλα απο τα υαλοστασια εχουν αντικατασταθει. Τα διδυμα υποστυλώματα στο ύψος των ορόφων έχουνε ενωθει ορίζοντας επιφάνεια ανατρέποντας την αρχική επιθυμία του αρχιτέκτονα για τονισμό της οριζόντιας διεύθυνσης

_Ο νέος οικιακός εξοπλισμός

_Επεμβάσεις στο διαμέρισμα του ισογείου. Και οι ενισχυτικοί μανδύες στα υποστυλώματα.

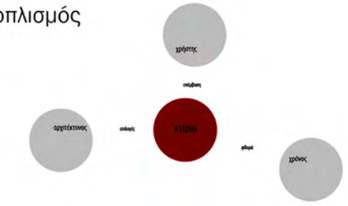

Επεμβάσεις που αποτυπωνουν την ιδιοσυγκρασία του ενοίκου

_ Το επιχρωματισμένο σκυρόδεμα και το νέο πάτωμα. Η επίπλωση είναι επιλογή των κατοίκων

_Το δαπεδο στο εσωτερικο αντικαθισταθηκε απο παρκε. Αντιθετα το δαπεδο στο μπαλκονι παρεμεινε.

_Το παράθυρο του μπάνιου απέκτησε ποδιά αντίθετα με τις επιλογές του αρχιτέκτονα καθώς αυτές έρχονταν σε ρήξη με την νοοτροπία των κατοίκων οι οποίοι ντρέπονταν να κάνουν μπάνιο μπροστά από αυτό. Οι υγροί χώροι έχουν αντικατασταθεί εντελώς.

_Το καινοτόμο συστημα θέρμανσης έπαψε να λειτουργεί και αντικαθιστάθηκε σε μικρό χρονικό διάστημα.

_Η είσοδος έχασε γρήγορα την αίσθηση που είχε στην αρχή καθως το στοιχείο του νερού απομακρύνθηκε. Τα κουνούπια και η ανεπαρκείς μόνωση του υπογείου ήταν η αιτία

_Το νεο σύστημα θέρμανσης προστέθηκε εκ των υστέρων.

Οι αστοχίες του αρχιτέκτονα

_Τα δικτυα χαμηλης τάσης δεν είχαν προβλεφθει.

_Η αντικατάσταση του συστήματος θέρμανσης αλλα και η αστοχία των υδραυλικών συστημάτων οδήγησε σε αλλοιωση των όψεων.

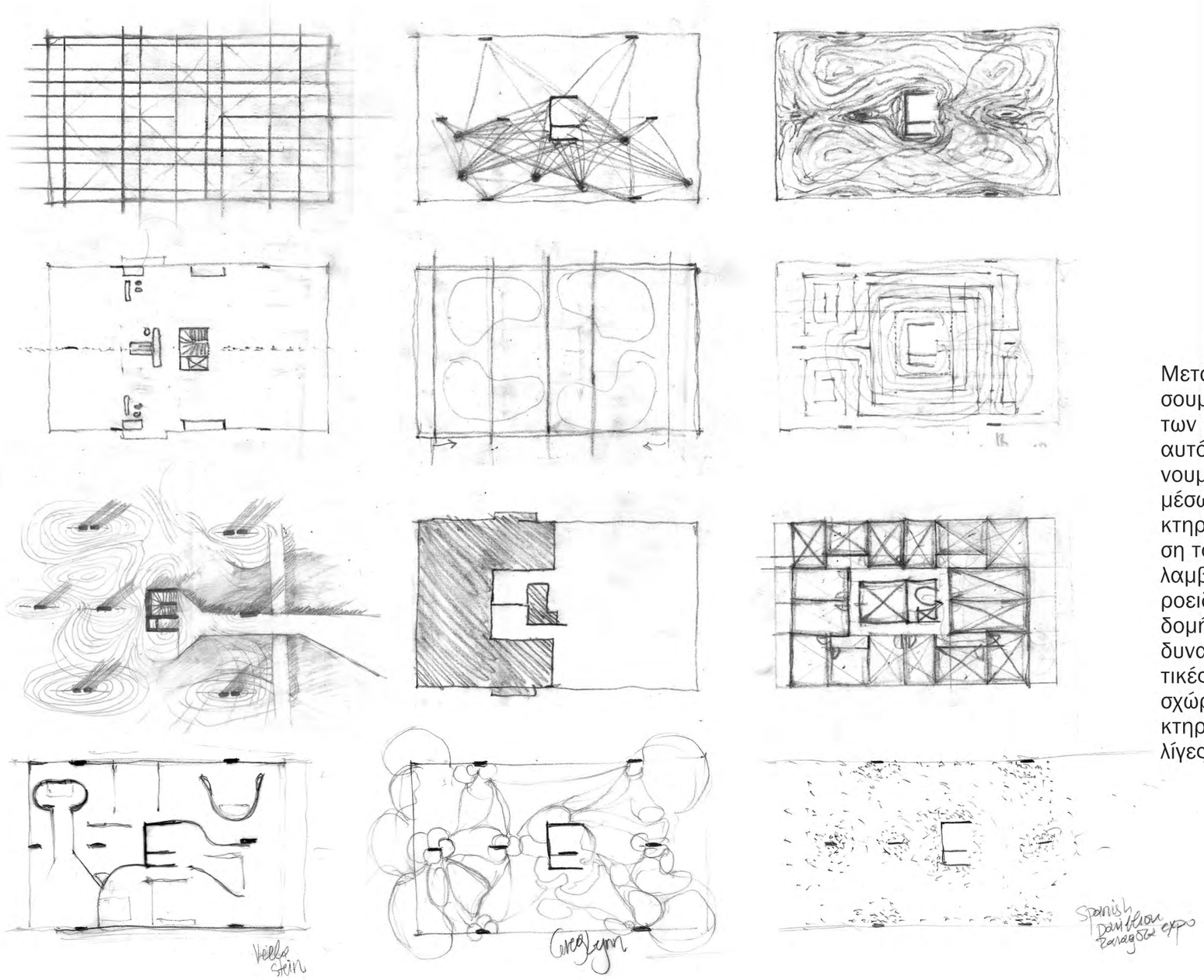

Μετασχηματίζοντας το κτήριο προσπαθούμε νε διερευνήσουμε τα όρια επανάχρησης. Αμφισβητώντας τον θάνατο των κτηρίων και αναζητώντας ενα νέο μέλλον άλλο απο αυτό που οραματίζεται ο δημιουργός του αναδιαμορφώνουμε τα εύπλαστα κομμάτια του κτήριου. Ταυτόχρονα και μέσω αυτού προσεγγίζουμε καλύτερα την οντότητα του κτηρίου. Ο κανόνας του μετασχηματισμού είναι η διατήρηση του Δομικό Συστημα (Dom-ino) και επεμβαίνουμε καταλαμβάνοντας τον χώρο. Οι δοκιμές περιλαμβάνουν το σπειροειδές μουσείο του Le Corbusier σαν μια εξελισσόμενη δομή. Σε μιά άλλη αντιμετώπιση του χώρου μέσα απο την δυνατότητα μέγιστης εκμετάλλευσης οργανώνονται φοιτητικές εστίες που μπορούν να φιλοξενήσουν 40 άτομα. Η εισχώρηση του εξωτερικού στο εσωτερικό, η "μόλυνση" του κτηρίου απο τις οργανικές φούσκες του Greg Lynn είναι λίγες μονο απο τις εκδοχές του μετασχηματισμού.

»Το σύστημα θα ήταν σωστό σε μια κοινωνία στην οποία δε θα υπήρχε κερδοσκοπία στην παραγωγή και εφόσον ο σκελετός υποδοχής θα ήταν εύκαμπτος. Όσο για τα στοιχεία πληρώσεως ή περιβλήματα, θα πρέπει να είναι κινητά και με μικρότερη διάρκεια ζωής. Αντίθετα θα πρέπει να είναι στοιχεία σχεδιασμένα με τρόπο που να εξυπηρετούν διάφορους τρόπους ζωής, αυξάνοντας έτσι την διάρκεια χρήσης των κτιρίων.»

Τ. Χ. Ζενέτος

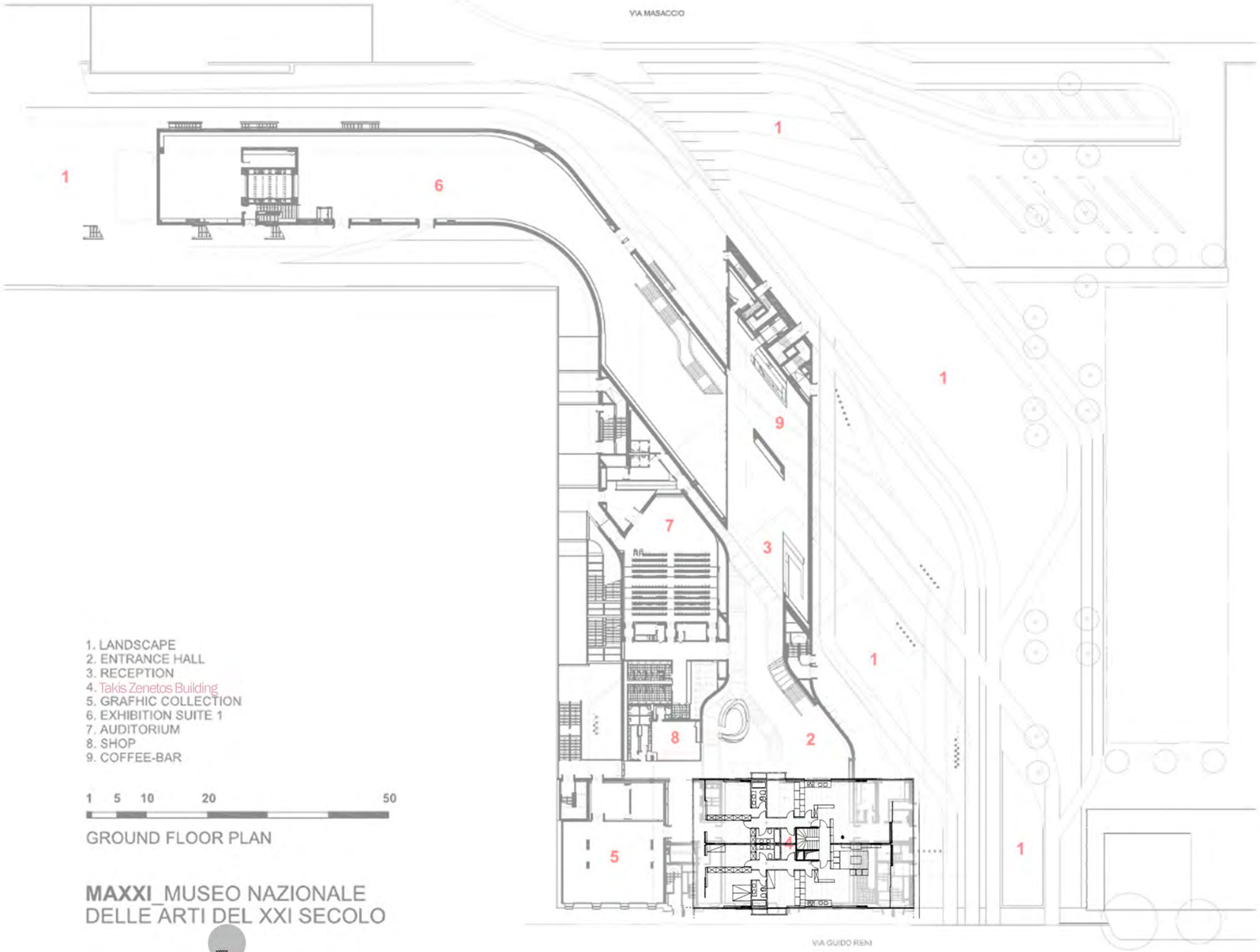

1. LANDSCAPE
2. ENTRANCE HALL
3. RECEPTION
4. Takis Zenetos Building
5. GRAFHIC COLLECTION
6. EXHIBITION SUITE 1
7. AUDITORIUM
8. SHOP
9. COFFEE-BAR

1 5 10 20 50

GROUND FLOOR PLAN

MAXXI_MUSEO NAZIONALE DELLE ARTI DEL XXI SECOLO

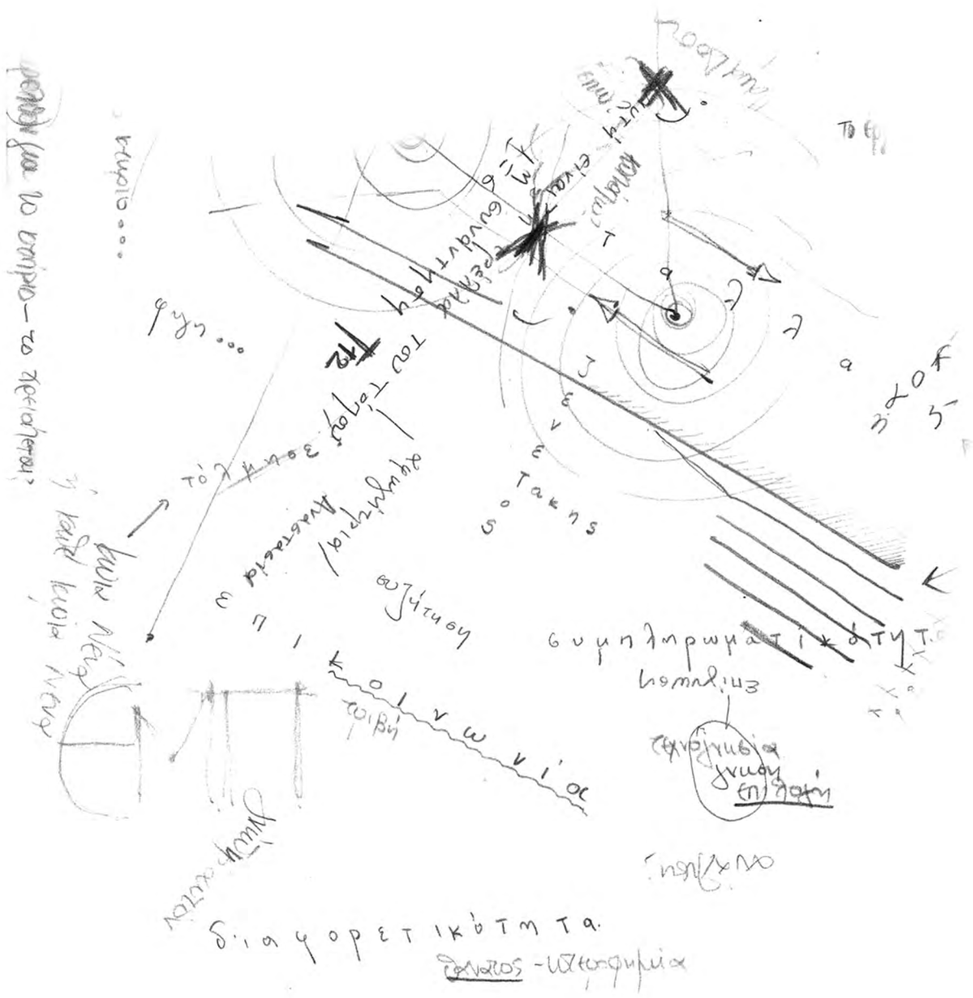

Ιστορία και Θεωρία 7 _ Η αισθητική θεώρηση της αρχιτεκτονικής _ Γκολιομύτη Αναστασία, Κούτρος Θεόδωρος, Συμισκάκης Εμμανουήλ Νικόλαος

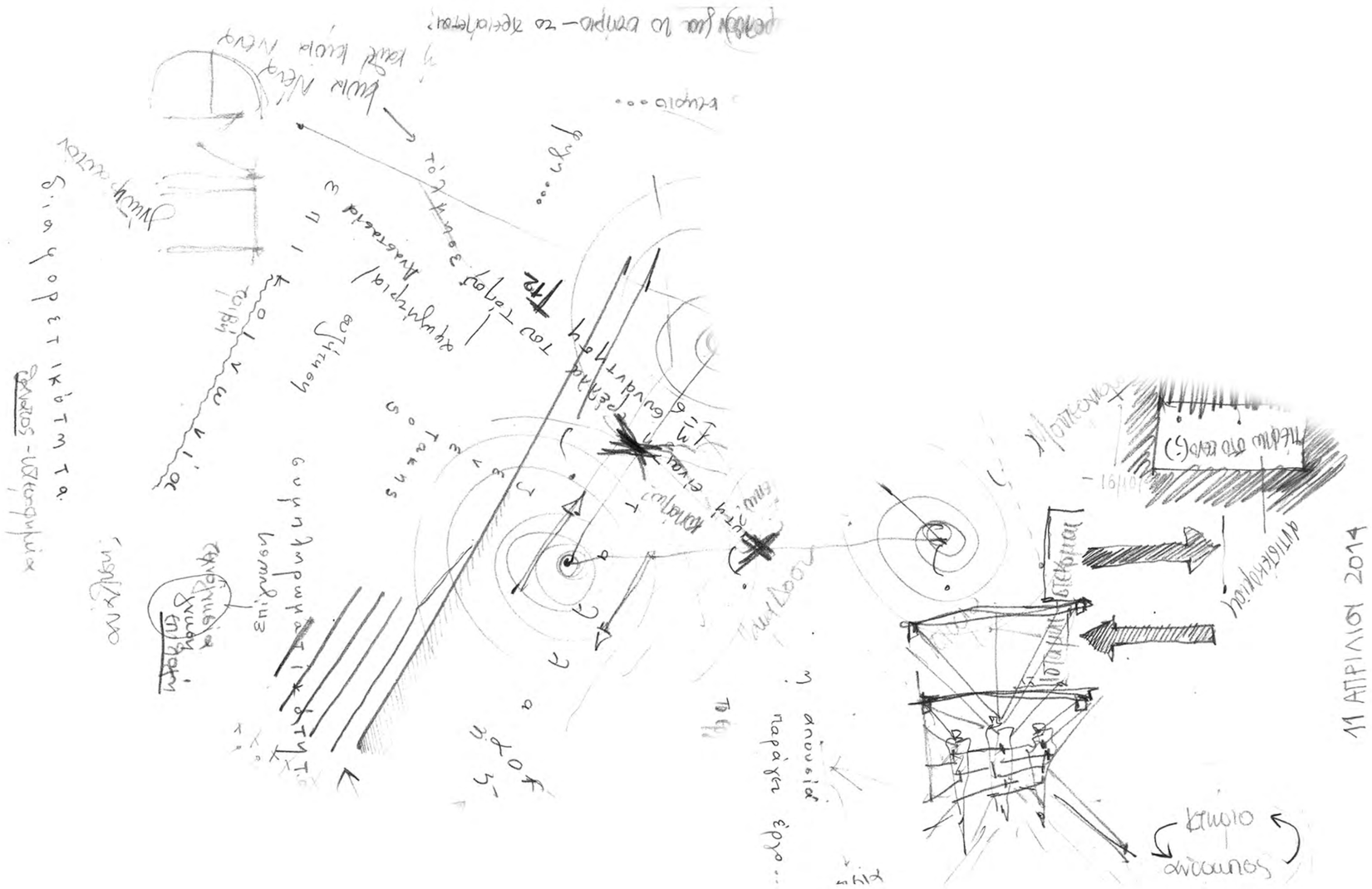
11 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2014
κτίριο ανίσωσης
ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
Μέλλον στο εφτά(;)
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ
Ιστορία Τέχνης
Ιστορία Αρχιτεκτονικής
Ιστορία Πόλεων
Ιστορία Τεχνικών Κατασκευών
Ιστορία Τεχνικών Υλικών
Ιστορία Τεχνικών Εξοπλισμών
Ιστορία Τεχνικών Εγκαταστάσεων
Ιστορία Τεχνικών Μεθόδων
Ιστορία Τεχνικών Μορφών
Ιστορία Τεχνικών Λειτουργιών
Ιστορία Τεχνικών Σχεδιασμών
Ιστορία Τεχνικών Υπολογισμών
Ιστορία Τεχνικών Μετρήσεων
Ιστορία Τεχνικών Δοκιμών
Ιστορία Τεχνικών Πρωτοτύπων
Ιστορία Τεχνικών Μοντέλων
Ιστορία Τεχνικών Σχεδίων
Ιστορία Τεχνικών Κανονισμών
Ιστορία Τεχνικών Νομοθεσιών
Ιστορία Τεχνικών Οικονομικών
Ιστορία Τεχνικών Κοινωνικών
Ιστορία Τεχνικών Πολιτικών
Ιστορία Τεχνικών Φιλοσοφικών
Ιστορία Τεχνικών Θρησκευτικών
Ιστορία Τεχνικών Ψυχολογικών
Ιστορία Τεχνικών Παιδαγωγικών
Ιστορία Τεχνικών Γλωσσικών
Ιστορία Τεχνικών Μαθηματικών
Ιστορία Τεχνικών Φυσικών
Ιστορία Τεχνικών Χημικών
Ιστορία Τεχνικών Βιολογικών
Ιστορία Τεχνικών Γεωλογικών
Ιστορία Τεχνικών Γεωγραφικών
Ιστορία Τεχνικών Αστρονομικών
Ιστορία Τεχνικών Μετεωρολογικών
Ιστορία Τεχνικών Περιβαλλοντικών
Ιστορία Τεχνικών Ενεργειακών
Ιστορία Τεχνικών Πληροφορικών
Ιστορία Τεχνικών Τηλεπικοινωνιακών
Ιστορία Τεχνικών Ηλεκτρονικών
Ιστορία Τεχνικών Ηλεκτρικών
Ιστορία Τεχνικών Μηχανικών
Ιστορία Τεχνικών Αεροδιαστημικών
Ιστορία Τεχνικών Ναυπηγικών
Ιστορία Τεχνικών Αυτοκινητικών
Ιστορία Τεχνικών Σιδηροδρομικών
Ιστορία Τεχνικών Αεροπορικών
Ιστορία Τεχνικών Διαστημικών
Ιστορία Τεχνικών Ρομποτικών
Ιστορία Τεχνικών Τεχνητής Νοημοσύνης
Ιστορία Τεχνικών Εικονικής Πραγματικότητας
Ιστορία Τεχνικών Επαυξημένης Πραγματικότητας
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Δεξιοτήτων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Αξιών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ιδεών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Πεποιθήσεων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Συναισθημάτων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Σκέψεων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Πράξεων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Παραγωγών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Καταναλωτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Πολιτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Κοινωνιών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Πολιτισμών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Πολιτειών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Κρατών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Εθνών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Φυλών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Γενεών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ζώων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Φυτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Πετρωμάτων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ορυκτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Υλικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Πρωτοτύπων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Μοντέλων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Σχεδίων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Κανονισμών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Νομοθεσιών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Οικονομικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Κοινωνικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Πολιτικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Φιλοσοφικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Θρησκευτικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ψυχολογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Παιδαγωγικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Γλωσσικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Μαθηματικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Φυσικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Χημικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Βιολογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Γεωλογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Γεωγραφικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Αστρονομικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Μετεωρολογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Περιβαλλοντικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ενεργειακών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Πληροφορικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Τηλεπικοινωνιακών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ηλεκτρονικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ηλεκτρικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Μηχανικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Αεροδιαστημικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ναυπηγικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Αυτοκινητικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Σιδηροδρομικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Αεροπορικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Διαστημικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ρομποτικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Τεχνητής Νοημοσύνης
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Εικονικής Πραγματικότητας
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Επαυξημένης Πραγματικότητας
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Δεξιοτήτων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Αξιών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ιδεών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Πεποιθήσεων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Συναισθημάτων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Σκέψεων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Πράξεων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Παραγωγών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Καταναλωτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Πολιτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Κοινωνιών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Πολιτισμών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Πολιτειών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Κρατών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Εθνών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Φυλών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Γενεών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ζώων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Φυτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Πετρωμάτων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ορυκτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Υλικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Πρωτοτύπων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Μοντέλων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Σχεδίων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Κανονισμών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Νομοθεσιών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Οικονομικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Κοινωνικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Πολιτικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Φιλοσοφικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Θρησκευτικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ψυχολογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Παιδαγωγικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Γλωσσικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Μαθηματικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Φυσικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Χημικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Βιολογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Γεωλογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Γεωγραφικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Αστρονομικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Μετεωρολογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Περιβαλλοντικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ενεργειακών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Πληροφορικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Τηλεπικοινωνιακών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ηλεκτρονικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ηλεκτρικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Μηχανικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Αεροδιαστημικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ναυπηγικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Αυτοκινητικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Σιδηροδρομικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Αεροπορικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Διαστημικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ρομποτικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Τεχνητής Νοημοσύνης
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Εικονικής Πραγματικότητας
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Επαυξημένης Πραγματικότητας
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Δεξιοτήτων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Αξιών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ιδεών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πεποιθήσεων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Συναισθημάτων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Σκέψεων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πράξεων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Παραγωγών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Καταναλωτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πολιτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Κοινωνιών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πολιτισμών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πολιτειών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Κρατών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Εθνών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Φυλών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Γενεών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ζώων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Φυτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πετρωμάτων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ορυκτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Υλικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πρωτοτύπων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Μοντέλων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Σχεδίων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Κανονισμών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Νομοθεσιών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Οικονομικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Κοινωνικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πολιτικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Φιλοσοφικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Θρησκευτικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ψυχολογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Παιδαγωγικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Γλωσσικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Μαθηματικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Φυσικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Χημικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Βιολογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Γεωλογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Γεωγραφικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Αστρονομικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Μετεωρολογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Περιβαλλοντικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ενεργειακών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πληροφορικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Τηλεπικοινωνιακών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ηλεκτρονικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ηλεκτρικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Μηχανικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Αεροδιαστημικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ναυπηγικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Αυτοκινητικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Σιδηροδρομικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Αεροπορικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Διαστημικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ρομποτικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Τεχνητής Νοημοσύνης
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Εικονικής Πραγματικότητας
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Επαυξημένης Πραγματικότητας
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Δεξιοτήτων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Αξιών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ιδεών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πεποιθήσεων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Συναισθημάτων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Σκέψεων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πράξεων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Παραγωγών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Καταναλωτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πολιτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Κοινωνιών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πολιτισμών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πολιτειών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Κρατών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Εθνών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Φυλών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Γενεών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ζώων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Φυτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πετρωμάτων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ορυκτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Υλικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πρωτοτύπων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Μοντέλων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Σχεδίων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Κανονισμών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Νομοθεσιών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Οικονομικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Κοινωνικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πολιτικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Φιλοσοφικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Θρησκευτικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ψυχολογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Παιδαγωγικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Γλωσσικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Μαθηματικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Φυσικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Χημικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Βιολογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Γεωλογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Γεωγραφικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Αστρονομικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Μετεωρολογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Περιβαλλοντικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ενεργειακών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πληροφορικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Τηλεπικοινωνιακών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ηλεκτρονικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ηλεκτρικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Μηχανικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Αεροδιαστημικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ναυπηγικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Αυτοκινητικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Σιδηροδρομικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Αεροπορικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Διαστημικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ρομποτικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Τεχνητής Νοημοσύνης
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Εικονικής Πραγματικότητας
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Επαυξημένης Πραγματικότητας
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Δεξιοτήτων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Αξιών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ιδεών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πεποιθήσεων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Συναισθημάτων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Σκέψεων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πράξεων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Παραγωγών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Καταναλωτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πολιτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Κοινωνιών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πολιτισμών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πολιτειών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Κρατών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Εθνών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Φυλών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Γενεών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ζώων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Φυτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πετρωμάτων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ορυκτών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Υλικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πρωτοτύπων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Μοντέλων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Σχεδίων
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Κανονισμών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Νομοθεσιών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Οικονομικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Κοινωνικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πολιτικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Φιλοσοφικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Θρησκευτικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ψυχολογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Παιδαγωγικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Γλωσσικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Μαθηματικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Φυσικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Χημικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Βιολογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Γεωλογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Γεωγραφικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Αστρονομικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Μετεωρολογικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Περιβαλλοντικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ενεργειακών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Πληροφορικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Τηλεπικοινωνιακών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ηλεκτρονικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ανθρώπινων Ηλεκτρικών
Ιστορία Τεχνικών Ανθρωπίνων Ανθρώπινων Ανθρώπινων

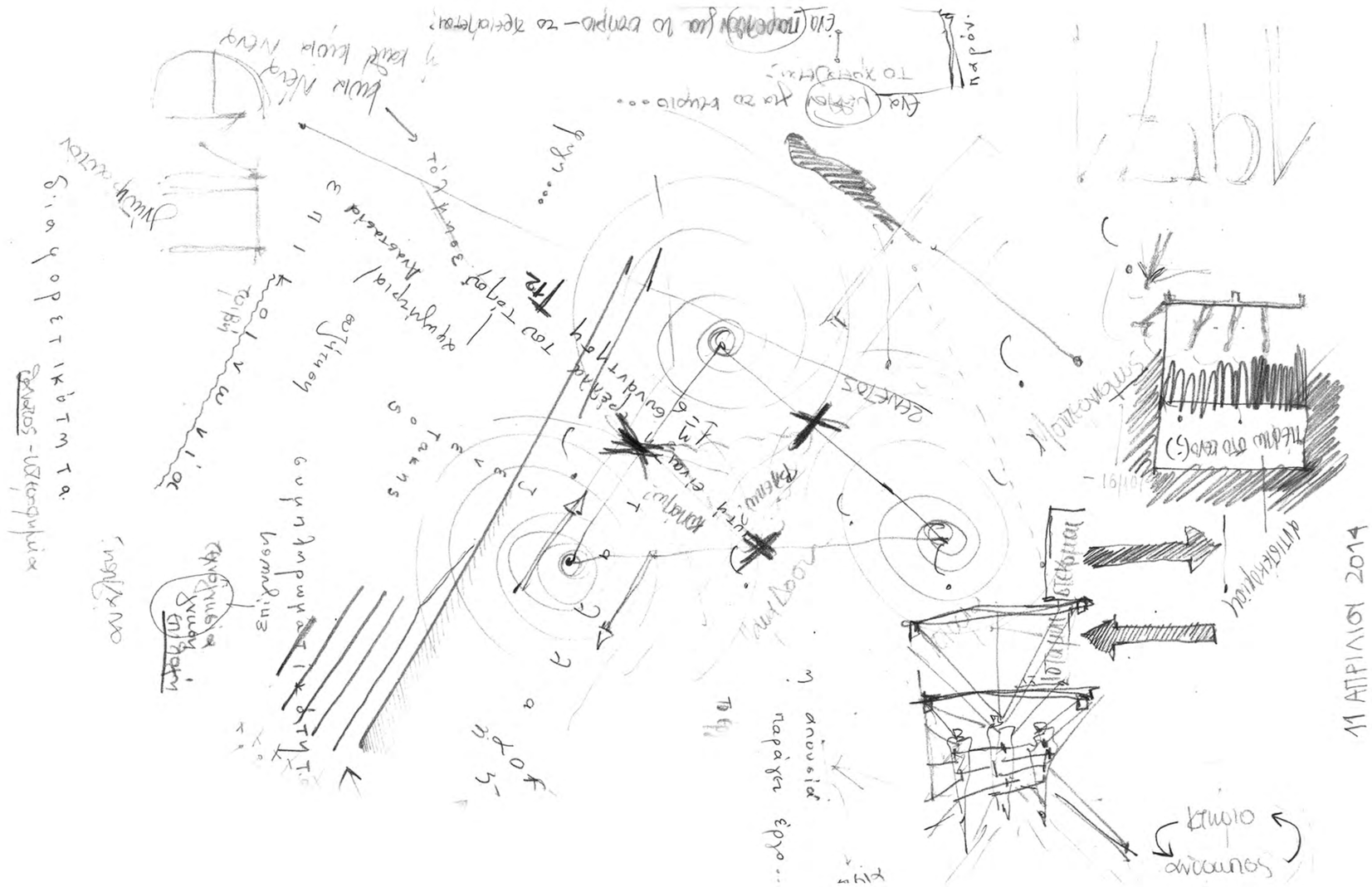
11 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2014

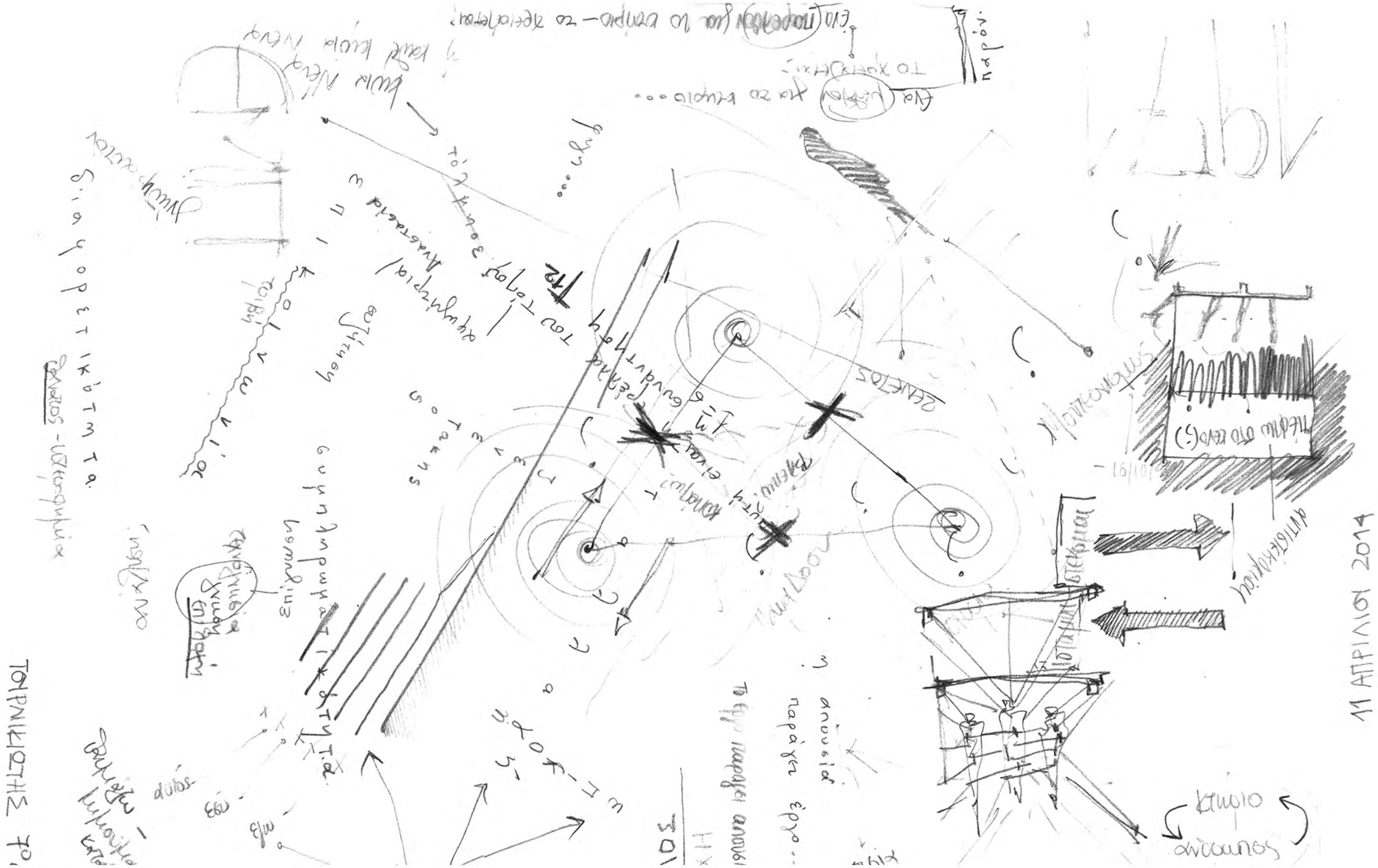
11 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2014